

רבקה סלע

אילנה פרידה

תַּנְיָךְ עִם חֲבֵרִים

יְהוֹשֻׁעַ

יעוץ מדעי: ד"ר דוד אלגביש

באישור משרד החינוך

הוצאת ספרים יסוד

משרד החינוך התרבות והספורט

2153 אישור מס'

יעוץ מדעי: ד"ר דוד אלגביש
עריכה לשונית: אבי שרגאי

עיצוב והפקה: נועם שושן
איורים ועטיפה: אודי טאוב

צילומים: אי.אס.אי.פי בע"מ / זאב רדובן / נועם שושן

©

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני אחר כל חלק שהוא מהחומר בספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

כל הזכויות שמורות
להוצאת ספרים יסוד
רח' החופר 34 חולון טל. 5587990
נדפס בישראל, תשס"ד 2004

תֵּכּוֹן הָעֵנִינִים

5 – 4

הַקְדָּמָה

6

שְׁבִיל סְפוּרֵי הַתּוֹרָה

8 – 7

עַל הַתֵּנָ"ךְ

20 – 9

פָּרֶק א

34 – 21

פָּרֶק ב

40 – 35

פָּרֶק ג

43 – 41

פָּרֶק ד

46 – 44

פָּרֶק ה

59 – 47

פָּרֶק ו

67 – 60

פָּרֶק ז

69 – 68

פָּרֶק ח

76 – 70

פָּרֶק ט

83 – 77

פָּרֶק י

88 – 84

פָּרֶק יא

90 – 89

פָּרֶק יד

96 – 91

פָּרֶק כד

104 – 97

סְכוּם סְפֵר יְהוֹשֻׁעַ

121 – 105

דְּפֵי גְזִירָה

תלמידים חביבים,

שנים רבות נדדו בני ישראל במדבר. לאחר תלאות רבות הגיעו לפתחה של ארץ כנען – הארץ המבטחת, ומשה מנהיגם מת.
מה קרה לבני ישראל לאחר מות משה?
על כך תלמדו בספר יהושע עם חמשה חברים: חנן הסקרן, אילת השואלת, ינאי הלשונאי, חן המדמין ורונית המשפטנית.
הלמידה עם חמשת החברים תהיה מעניינת, מרתקת ומהנה.
אך תחלה הכירו את החברים:

חנן הסקרן

אני חנו, ואני ילד מאד סקרן,
בכל נושא אני מגלה עניין:
במקורות הירדן, בפנענים
ובכלי־נשק עתיקים.
לכל הנושאים ולשאלותי המדעיות
אני מוצא הסברים באינטרנט ובאנציקלופדיות.
תוכל להרבות דעת וענין
אתי, עם חנן הסקרן.

אילת השואלת

אני אילת. כשאני נתקלת בבעיה בפסוקים,
אני פונה מיד אל הפרשנים.
יחד נוכל לערוך גם השוואות
ולהסיק מתוכן מסקנות מעניינות.

ינאי הלשונאי

החברים שלי אוספים בולים או קלפים,
ואני אוסף בטויים, צרופי לשון ומלים.
אני מקפיד לדבר עברית נכונה,
קורא במלון לפני השנה,
מחפש מלים קשות ופרושים.
אתי ספורי התנ"ך מובנים.

חז המדמיון

אני חז, ואני ילד "מעופף",
על כנפי הדמיון אוהב לרחף.
כשאני שומע את ספורי התנ"ך המרתקים,
מחשבותי נודדות למרחקים.
יחד נוכל לטוס בדמיון למקומות מעניינים
לחזות בארועים היסטוריים חשובים.

רונית המשפטנית

אני רונית. לי חשובים יותר מכל
הצדק, הישר והחק.
אני אוהבת לעין בספרי חק חדשים ועתיקים.
כשאגדל אלמד בפקולטה למשפטים.
יחד נוכל להתעמק בחקים ובהסכמים.

שביל ספורי התורה

לפניכם מפה, ומסמן בה שביל. לאורך השביל ציורים, המתארים מארעות חשובים מספורי התורה. חפשו בתנ"ך מלא את הפסוקים לפי מראי המקומות הרשומים. קראו אותם וכתבו: על מי מספר ומה ארע?

על התנ"ך

1. הספר החשוב ביותר לעם היהודי הוא התנ"ך.

התנ"ך מתחלק לשלשה קבצים:

תורה נביאים כתובים

כל קבץ כולל בתוכו ספרים אחדים.

א. כתבו את שמות הספרים לפי הסדר. העזרו בתנ"ך מלא.

The diagram shows three shelves of books. The top shelf is labeled 'תורה' and contains one book labeled 'בראשית'. The middle shelf is labeled 'נביאים' and contains three books labeled 'תרי"ג', 'יהושע', and another book. The bottom shelf is labeled 'כתובים' and contains three books labeled 'דברי הימים', 'תהלים', and another book.

בתנ"ך 24 ספרים.

ב. צבעו בצבע תכלת את הספרים שכבר למדתם.

ג. צבעו בצבע צהב את הספר שאתם מתחילים ללמוד.

2. סֵפֶר הַתְּנ"ךְ נִקְרָא גַם מִקְרָא.

א. מִצְאוּ אֶת אוֹתוֹת הַשֵּׁרֶשׁ שֶׁל הַמֶּלֶךְ מִקְרָא וְצַבְעוּ אוֹתָן.

ב. שְׁעֵרוּ: מִדּוּעַ נִתֵּן הַשֵּׁם מִקְרָא לַתְּנ"ךְ?

אֶת סֵפֶר הַתְּנ"ךְ קוֹרְאִים, לוֹמְדִים וּמְשַׁנְּנִים בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת,
בְּבֵית־הַסֵּפֶר וּבְבֵית.

3. טְעַמֵי הַמִּקְרָא

בַּתְּנ"ךְ סִימָנִים עֲתִיקִים הִנְמַצְאִים מֵעַל לְאוֹתוֹת אוֹ מִתַּחְתֵּיהֶן.
הַסִּימָנִים מְצִינִים אֶת מְקוֹם הַהִטְעָמָה בַּמֶּלֶךְ, אֵילוּ מְלִים לַחֲבֵר, וּמִתִּי
לְהַפְסִיק אֶת הַקְּרִיאָה.
סִימָנִים אֵלֶּה נִקְרְאִים טְעַמֵי הַמִּקְרָא. הִטְעָמִים מְשֻׁמָּשִׁים גַּם כְּתוּי נְגִינָה
לְקִרְיַאת הַמִּקְרָא בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת.
נִכִּיר שְׁנֵי טְעָמִים מִפְּסִיקִים:

הַסִּימָן – אֶתְנַחְתָּא, מְסַמֵּן הַפְּסָקָה. הָאֶתְנַחְתָּא מְחַלֵּק אֶת הַפְּסוּקָה
לְשְׁנֵי חֻלְקִים לֹא בְּהִכָּרַח שְׁוִים.

הַסִּימָן | – סוּף פְּסוּקָה, נִמְצָא מִתַּחַת לַמֶּלֶךְ הָאַחֲרוֹנָה בְּכָל פְּסוּקָה,
וְהוּא מְסַמֵּן הַפְּסָקָה אַרְכָּה.

פָּרָק א

"וַיְהִי אַחֲרַי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד ה'..." (פְּסוּק א)

חזן המדמיון

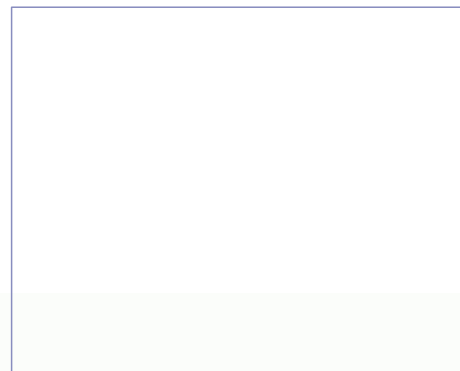

1.

א. חזן ראה בדמיונו את יהושע מתאבל על מות משה. יהושע נזכר בארועים מן העבר, המשתתפים לו ולמשה.

- גזרו מדפי הגזירה את תאור הארועים.
- הדביקו אותם במקום המתאים.

יהושע נלחם בעמלק.

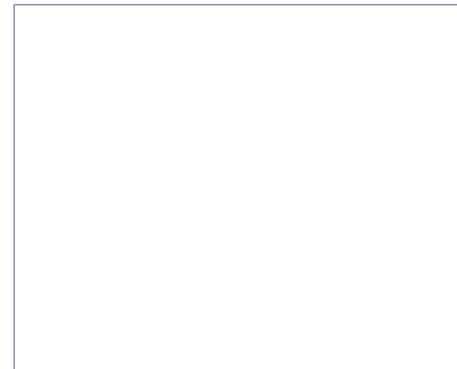
יְהוֹשֻׁעַ מְלוֹחַ אֶת מֹשֶׁה בְּדַרְכּוֹ לְהַר סִינַי לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה.

שְׁנַיִם-עָשָׂר אָנָשִׁים, וּבִינֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ, נִשְׁלַחִים לְרַגֵּל אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן.

מֹשֶׁה מְמַנֶּה אֶת יְהוֹשֻׁעַ לְיֹרְשׁוֹ כְּמִנְהִיג הָעָם.

ב. חו דמין שקרא את כתב המנוי, שבו הסמיך משה את יהושע להיות המנהיג אחריו. השלימו (העזרו במחסן).

כתב מנוי (הסמכה)

אני, משה בן עמרם, ממנה אותך, _____, להיות מנהיג העם אחרי מותי.

כאן, לרגלי הר _____, לעיני אלעזר _____

והעם כלו, אני סומך את שתי ידי עליך ומעביר לך מרוחי. דרך ארכה עברנו יחד. עמדת לצדי ברגעים חשובים והפגנת את אישיותך וכשרונותיך:

במלחמה נגד עמלק הוכחת שאתה מנהיג _____.

כששבת עם המרגלים לאחר שרגלתם את כנען, גלית אמץ לב בכך ש _____ בנגוד לדעת הרב,

והוכחת שאתה מאמין ב _____ מעשיך

מלמדים על _____ רבה. עליך נאמר:

“ויהושע בן-נון מלא רוח חכמה”.

משימות קשות עומדות לפניך.

לך בכחך זה, חזק ואמץ, ויהי ה' עמך!

משה

מחסן: הכהן הגדול, צבאי, חכמה, יהושע בן-נון, אלהים, נבו, עמדת על דעתך.

ג. חן דמיון שלאחר המנוי הגיעו אנשים רבים לברך את יהושע.
כתבו ברכה ליהושע על המנוי.

ליהושע

ממנוי

פרק א ביהושע מתנ"ך עתיק, שנכתב בסרגוסה שבספרד בשנת 1341.
הספר נכתב על ידי סופר סת"ם על מגלת קלף.

ויהי אחרי מות משה עבד
יהוה ויאמר יהוה אל
יהושע בן נון משרת משה
לאמר: משה עבדי מרת
ועתה קום עבור את הירדן
הזה אתה וכל העם הזה אל
הארץ אשר אנכי נתן להם
לבני ישראל: כל מקום
אשר תדרוך כף רגלכם בו
לכם נתתיו כאשר דברתי
אל משה: מהמדבר והלבנון
הזה ועד הנהר הגדול נהר
פרת כל ארץ החתים ועד
הים הגדול מבוא השמש
יהיה גבולכם: לא יתיצב איש
לפניך כל ימי חייתך כאשר
הייתי עם משה אהייה
עמך לא ארפק ולא אעזבך
חזק ואמץ כי אתה תנחיל
את העם הזה את הארץ
אשר נשבעתי לאבותם
לתת להם: רק חזק ואמץ
מאד לשמר לעשות
ככל התורה אשר צוה
משה עבדי אל תסור
ממנו ימין ושמאלך

למען תשכיל בכל אשר
תלך: לא ימוש ספר
התורה הזה מפיק והגית
בו יומם ולילה למען
תשמר לעשות ככל
הכתוב בו כי אז תצליח
את דרכיך ואז תשכיל:
הלוא צויתך חזק ואמץ
אל תערץ ואל תחזת כי
עמך יהוה אלהיך בכל
אשר תלך: אהיה
ועצו יהושע את שטרי
העם לאמר: עברו בקרב
המחנה וצוו את העם
לאמר הכינו לכם צידה
כי בעוד שלשת ימים
אתם עברים ארצת
הירדן הזה לבוא לרשת
את הארץ אשר יהוה
אלהיכם נתן לכם לרשתה
ולראובני ולגדי ולרזאים
שבט המנשה אמר
יהושע לאמר: זכו
את הדבר אשר צוה
אתכם משה עבד
יהוה לאמר יהוה אלהיכם

ה' מַמְנָה אֶת יְהוֹשֻׁעַ לְמַנְהיג
(פְּסוּקִים א – ט)

1. מֵהֶם הַתְּפִקִּידִים שֶׁהֵטִיל ה' עַל יְהוֹשֻׁעַ (פְּסוּקִים ב, ו, ז)?

- א.
- ב.
- ג.

יְנָאֵי הַלְשׁוֹנָאֵי

2.

יְנָאֵי מְצָא בְּקֻטֵּעַ זֶה הַרְבֵּה מְשֻׁפְּטֵי עֲדוּד, בָּהֶם מְעוּדָד ה' אֶת יְהוֹשֻׁעַ לְקִרְאָת
הַמְּשִׁימוֹת הַקְּשׁוֹת (פְּסוּקִים ה – ט).

חֲבְרוּ בְּקוֹ כָּל מְשֻׁפֵּט לְפָרוּשׁוֹ.

— לא אָעֻזב אוֹתְךָ וְלֹא אֶחְדָּל
מִלְעֲזוֹר לְךָ.

— "כִּכְאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם מֹשֶׁה
אֶהְיֶה עִמָּךְ."

— הֲיִה חֲזַק וְאִמְיָן,
בוֹטַח וְהַחֲלִטִי!

— "לֹא אֶרְפֵּךְ וְלֹא אֶעֱזָבְךָ."

— אֵל תִּפְחָד!

— "חֲזַק וְאִמְעִי!"

— אָעֻזר לְךָ כְּפִי
שָׁעֲזַרְתִּי לְמֹשֶׁה.

— "אֵל-תַּעֲרֹץ וְאֵל-תַּחַת!"

3. ה' מעודד את יהושע, כי... (פסוקים ה – ט).

הקיפו את התשובה הנכונה:

א. אינו סומך עליו כשם שסמך על משה.

ב. רוצה להראות לו, שהמשימות שהטיל עליו פשוטות וקלות להשגה.

ג. רוצה להפיג את החששות שהתעוררו בלבו לקראת המשימות הקשות.

4. השלימו:

ה' הבטיח ליהושע לתת לעם: "כל־מקום אשר _____

_____ " (פסוק ג).

איילת השואלת

5.

ה' התגלה ליהושע ואמר: "קום עבר... אל־הארץ אשר אנכי נתן להם לבני־
ישראל" (פסוק ב)

איילת שואלת: מדוע נאמר להם – ולא לכם, לבני־ישראל?

ענו לאיילת:

איילת קראה בפרושים, שהכתוב בא להדגיש שארץ־ישראל מבטחת לבני
ישראל בכל הדורות – ולא רק ליהושע ולבני דורו.

6. גבולות הארץ המבטחת. השלימו (העזרו במפה):

בדרום: _____ בצפון: _____

במזרח: _____ במערב: _____

7. רֹנִית הַמְשַׁפֵּטֶנִית

7.

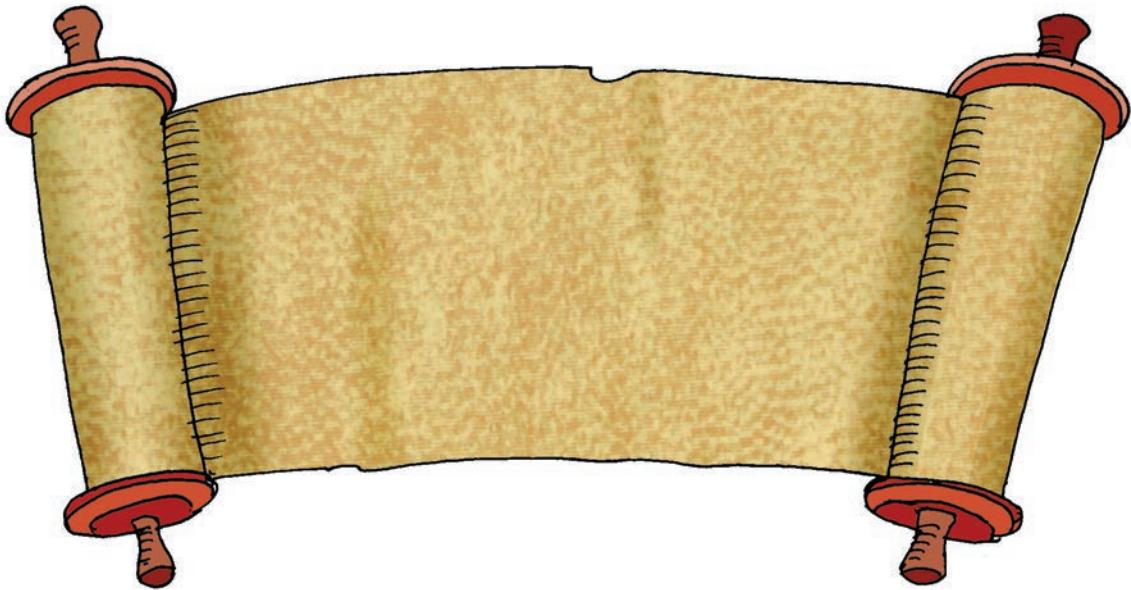
רֹנִית קָרְאָה אֶת הַהֶסֶכּם בֵּין אֱלֹהִים לְבֵין יְהוֹשֻׁעַ (פְּסוּקִים ז – ח).

א. גָּזְרוּ אֶת הַמְשַׁפֵּטִים מִדְּפֵי הַגְּזִירָה.

ב. הִדְבִּיקוּ אוֹתָם בַּמְּקוֹם הַמְּתָאִים בַּטְּבֵלָה.

אז אלהים יעזר לו ויצליח את דרכו.	אם יהושע ישמר את מצוות התורה...

8. העתיקו באותיות יפות את הפסוקים המתארים את היחס הנדרש מעם ישראל לתורה.

הבטחתם של שנים וחצי השבטים (פסוקים י – יח)

1. השלימו:

יהושע אמר ל _____ לצוות על העם להכין _____, כי בעוד
_____ ימים יעברו את ה _____ ויכנסו לארץ כנען.
יהושע הזכיר לשנים וחצי השבטים – _____,
_____ וחצי _____ – את הבטחתם: הנשים, הילדים והמקנה ישארו
ב _____ . הגברים ישתתפו עם כל העם
ב _____, ויחזרו לאחר שיסתים כבוש הארץ. שנים וחצי השבטים
הבטיחו לצית לכל מה שצוה עליהם יהושע.

חזן דמין ששמע את יואב בן התשע משבט ראובן משוחח עם אביו לפני צאתו לכנען.

השלימו:

יואב: אבא, למה אתה עוזב אותנו?

אבא:

יואב: למה איני יכול להצטרף אליך?

אבא:

יואב: מתי תשוב?

אבא:

יואב: במה אוכל אני לעזור?

אבא:

יואב: אבא, אני אוהב אותך ומקוה שתשוב בשלום.

אבא:

ינאי בחר מתוך הפוך את המלים והבטויים הבאים:

למוש –	לזוז מהמקום (מש – זז).
צידה –	מזון שאדם לוקח לדרך.
חמושים –	נושאי נשק (חמוש – נושא נשק).
לסור ימין ושמאל –	לפנות, לזוז הנה והנה.
חזק ואמץ! –	היה אמין, אל תפחד!

שבצו את המלים והבטויים בקטע הבא:
 קבוצת מטילים יצאה לטיול בערוץ הנחל. המטילים נשאו על גבם תרמילים,
 ובהם _____ לדרך. חיל _____ בנשק לוח את המטילים, ולא
 _____ מהם במשך כל הטיול. המדריך בקש מהמטילים לא
 _____ מן השביל המסמן. המדריך עודד
 כל אחד מהמטילים שירד בסלם החבלים במלים: _____!
 המטילים שבו הביתה בשלום.

חזק ואמץ!

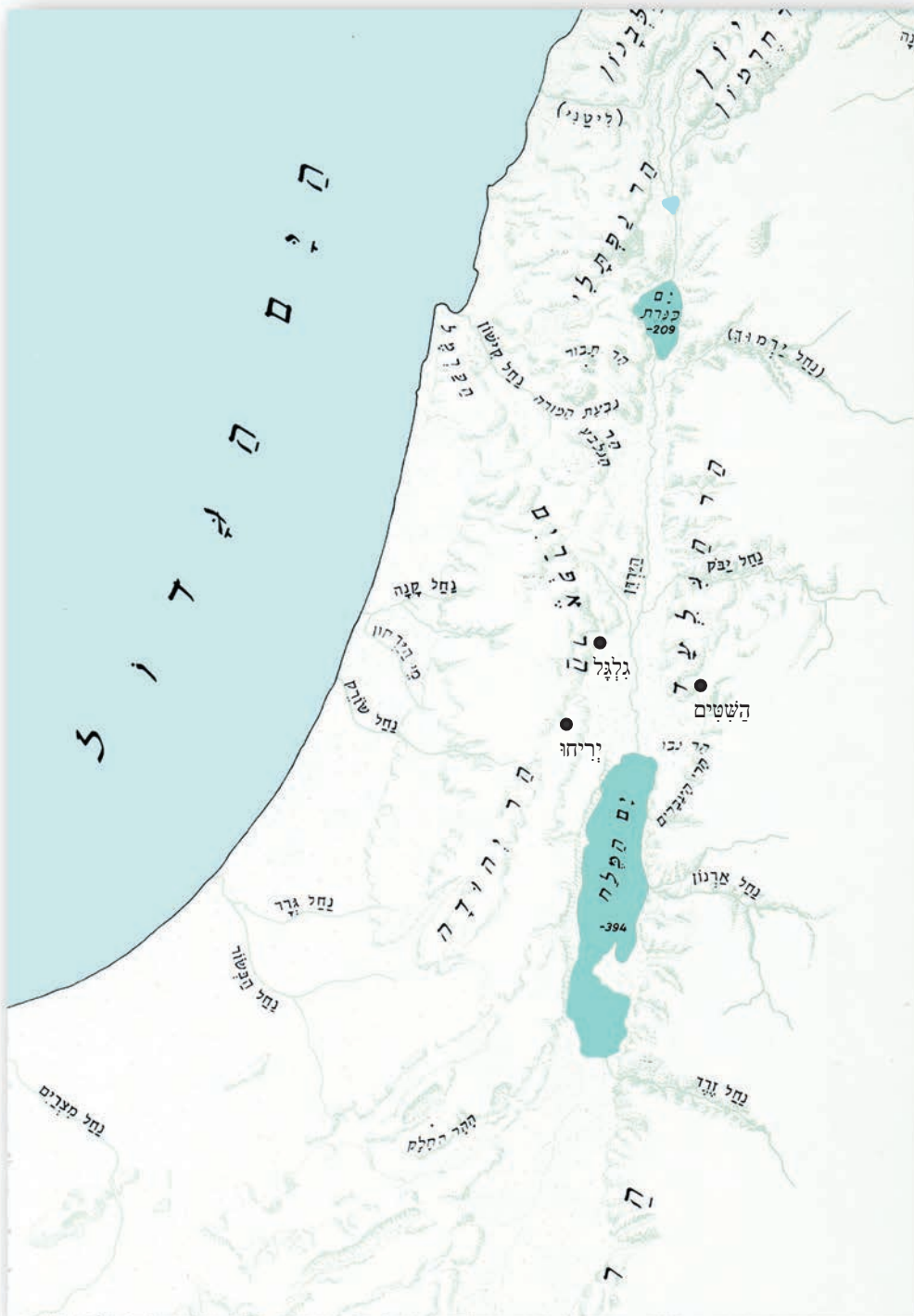

הבטוי "חזק ואמץ!" הפך לסיסמה בפני חניכי תנועות נער בישראל.

פֶּרֶק ב

שְׁנֵי הַמְּרָגְלִים בִּירְיָחוֹ

1. סַמְנוּ בְּקוּ בַּמַּפָּה אֶת דְּרָכָם שֶׁל הַמְּרָגְלִים מִהַשְּׁטִים לִירְיָחוֹ.

חזן המדמיון

2.

- חזן ערף אַת ספור המרגלים ביריחו לסרט.
א. גזרו אַת התמונות והכתוביות מדפי הגזירה.
ב. הדביקו כתובית מתאימה מתחת לכל תמונה.
ג. סדרו אַת התמונות בסדר הנכון והדביקו אותן זו אחר זו.
ד. תנו שם לסרט.

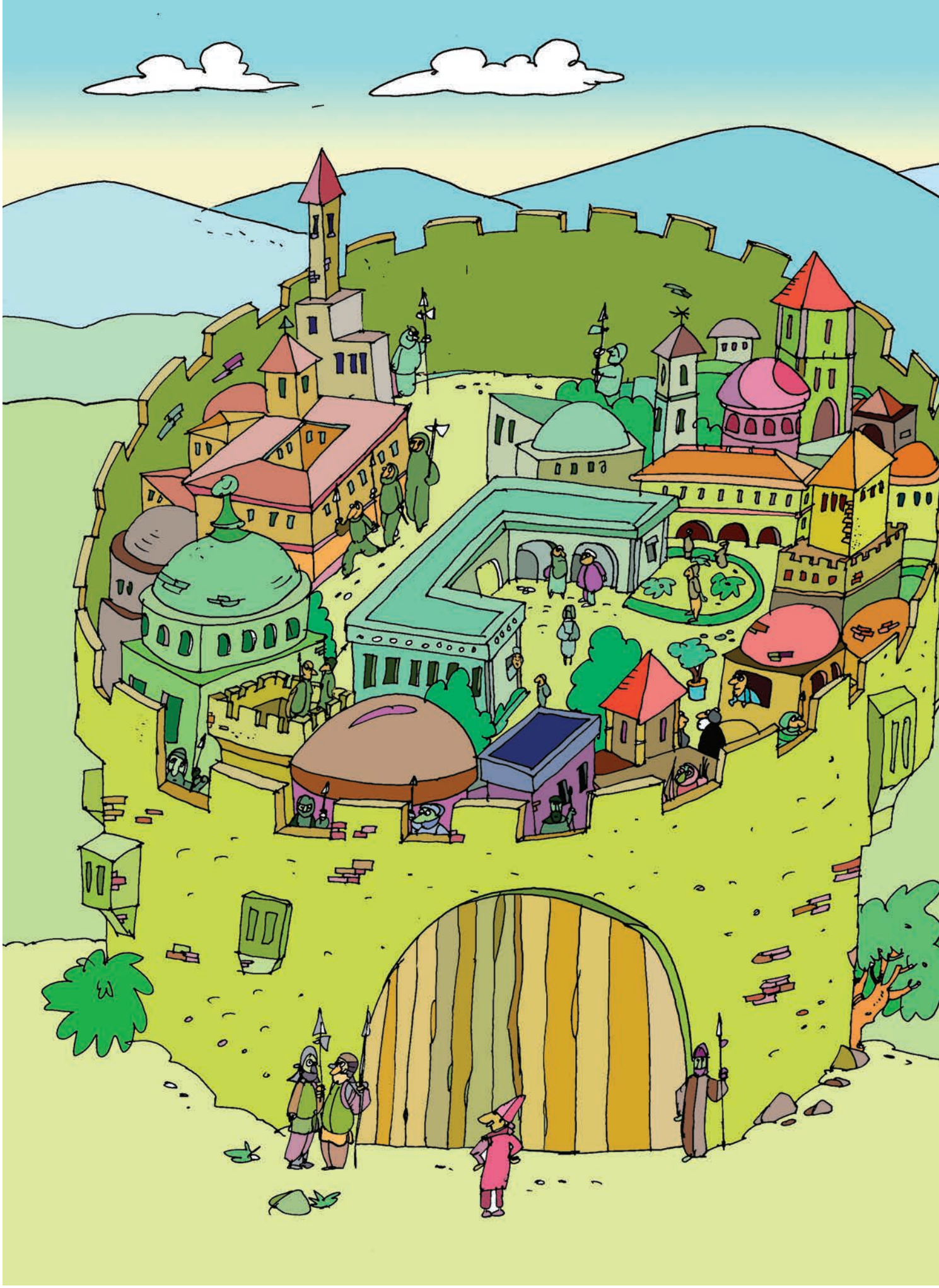
חזן המדמיון

3.

חזן דמיון ששמע אַת התדרוך שנתן יהושע למרגלים לפני צאתם למשימה:
"משימתכם לרגל אַת יריחו וסביבותיה. עליכם לאסוף מידע רב ככל האפשר
על הנושאים הבאים..."
כתבו לכל נושא אַת השאלות, שעליהן יצטרכו המרגלים לענות (העזרו
במלות השאלה שלמטה ובציור שבעמוד הבא).

חומת העיר

א.

דגמה: מה גבה החומה?

? _____

? _____

? _____

שערי העיר

ב.

? _____

? _____

? _____

השומרים בעיר

ג.

? _____

? _____

? _____

תושבי העיר

ד.

? _____

? _____

? _____

4. מדוע, לדעתכם, בחרו המרגלים לבוא דוקא לבית רחב?

5. אילת השואלת

“ותקח האשה את-שני האנשים ותצפנו” (פסוק ד) (ותצפנו – הסתירה אותו).
איזה קשי לשוני מצוי בפסוק זה?

אילת קראה בפרושים:
פרושו של רש"י*: “ותצפנו” – הצפינה כל אחד מהמרגלים במקום אחר.
פרושו של זקוביץ**: בגלל טעות בהעתקה התחלפה ס ב'ו. צריך להיות:
ותצפנם – בלשון רבים.

* רש"י (רבי שלמה יצחקי) – הפרשן החשוב ביותר לתורה ולתלמוד.
חי בדרום צרפת לפני כאלף שנים.

** יאיר זקוביץ – פרופסור למקרא באוניברסיטה העברית בירושלים.
כתב פרושים לאחדים מספרי התנ"ך.

”וּתְטַמְנֵם בְּפִשְׁתֵי הָעֵץ”

הַפִּשְׁתָּה הוּא צֶמַח שֶׁבְּגִבְעוּלָיו הֶקְשִׁים נִמְצְאִים סִיבִים. כְּדִי לְהַפְרִיד
אֶת הַסִּיבִים מִהַקְלָפָה מְשָׁרִים אֶת הַגְּבְעוּלִים בְּמִים, וְאַחֲרֵכֶּךָ
מִיבֹשִׂים אוֹתָם בְּשֶׁמֶשׁ. מִסִּיבֵי הַפִּשְׁתָּה מְכִינִים חֲבָלִים, חוּטִים
וּבָדִים.

6. הַשְּׂמוּעוֹת עַל קוֹרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הִגִּיעוּ לְאַזְנֵיהָ שֶׁל רָחַב. הִיא יוֹדַעַת עַל...
הֶעֱתִיקוּ אֶת הַפְּסוּק הַמְּתָאִים (פְּסוּקִים ט – יא):

א. יְצִיאַת מִצְרַיִם וְנִס חֲצִיַת יַם־סוּף:

” _____ ”

ב. הַנְּצַחוֹנוֹת הַצְּבָאִים שֶׁל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:

” _____ ”

ג. עֲלִיוֹנוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהִים:

” _____ ”

ד. פֶּחַד בְּנֵי יִרְיָחוֹ מִפְּנֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:

” _____ ”

ה. כּוֹנְנֵת שֶׁל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְכַבֵּשׁ אֶת הָאָרֶץ:

” _____ ”

רונית המשפטינית

7.

רונית דמינה שקראה את ההסכם בין רחב למרגלים (פסוקים יב – כא).

השלימו:

הסכם

בין צד א _____

לבין צד ב _____

צד א

אני, רחב, מתחייבת בזאת לאסוף לביתי את _____

לקשר על חלוני את _____

צד ב

אנחנו, שני המרגלים, מבטיחים בזאת ש _____

ההסכם יתבטל, אם _____

8. מה דעתכם על מעשיה של רחב (הצלת המרגלים)? _____

”ותורדם בחבל בעד החלון... ותאמר להם: הִהָרָה לְכוּ...
 ויאמרו אליה האנשים: נקים אנחנו משבעתך...” (פסוקים טו – כ).
 אילת שאלה: האם יתכן שאחרי שירדו המרגלים בחבל, הם עמדו מחוץ
 לעיר מתחת לחלונה של רחב והשמיעו בקול רם את תנאי ההסכם, ובכך
 ספנו את חייהם? מה עוד שרב הדברים, שהם משמיעים בחשכת הליל, הם
 חזרה על מה שהסכם ביניהם ובין רחב קדם!

ענו לאילת:

אילת קראה בפרושים:

פרושו של אברבנאל*:

המרגלים התחילו בפני רחב לא רק
 בהיותם בביתה, כשסכנת מות רחפה על
 ראשם, אלא גם פשיצאו לחפשי ויכלו
 להמלט על נפשם.

פרושם של אליצור** ואחיטוב***:

רחב והמרגלים נהלו שיחה אחת בלבד, שהתקיימה בביתה.

פסוקים טו – כ הם חזרה על אותה השיחה.

* דון יצחק אברבנאל – פרשן ידוע לתנ"ך. חי לפני כ־500 שנים בספרד ובפורטוגל, ושמש כשור
 האוצר של מלך פורטוגל.

** יהודה אליצור (1911 – 1998) – פרופסור למקרא באוניברסיטת בראילן. עסק בחקר ידיעת
 הארץ ותולדות עם ישראל בתקופת המקרא.

*** שמואל אחיטוב – פרופסור למקרא באוניברסיטת בנג'וריון בבאר־שבע. ערך את
 האנציקלופדיה המקראית ופרש את ספר יהושע.

יְרִיחוֹ – עִיר־מְדִינָה

חֲנוּ קָרָא בְּאַנְצִיקְלוֹפְדִיָּה, שְׁבִתְקוּפַת יְהוֹשֻׁעַ הִיְתָה אֶרֶץ כְּנָעַן מְחֻלָּקַת לְעָרִים. לְעִיר הָיָה מֶלֶךְ מְשָׁלָה, צָבָא מְשָׁלָה וְשִׁטַּח מְשָׁלָה. תּוֹשְׁבֵי הָעִיר וְהַכְּפָרִים שְׁמִסְבִּיבָה הַתְּפָרְנָסוּ מְחַקְלָאוֹת אוֹ מִמְסָחֵר. הָיוּ עָרִים שֶׁתּוֹשְׁבֵיהֶן בָּנוּ סְבִיבָן חוֹמוֹת לְשֵׁם הַגָּנָה. בְּשַׁעַת סַכְנָה מֵהָרוּ הַתּוֹשְׁבִים אֶל הָעִיר, סָגְרוּ אֶת שְׁעָרֶיהָ וְחָשׂוּ מוֹגְנִים. כָּל עִיר כְּזוֹ תִּפְקָדָה כְּמוֹ מְדִינָה קִטְנָה, וְלִכְּן הִיא נִקְרָאָה "עִיר־מְדִינָה".

מִצְאוֹ בַּפֶּרֶק הוֹכֵחֹת שִׁירִיחוֹ הִיְתָה עִיר־מְדִינָה.

ינאי קרא את הבטוי "וימס לבנו" (פסוק יא) – בטוי המראה את פחדם של תושבי יריחו מפני בני ישראל. ינאי מכיר בטויי פחד נוספים, בהם רגש הפחד מתבטא בתופעות גופניות:

● לבי הלם בחזקה.

● שערי סמר.

● ידי רעדו.

● שני נקטו.

● דמי קפא בעורקי.

- א. מתחו קו מתחת לחלקי הגוף, שבהם נפר הפחד בבטויים שלמעלה.
- ב. ספרו על מקרה שבו תקפו אתכם פחד גדול. תארו את התופעות הגופניות שחשיתם.

חברו בקו כל בטוי לפרשו.

לרגל, לחקר את הארץ.

"חרש"

בסתר.

"לחפור את הארץ"

הוא עצמו יהיה אשם במותו.

"ועשינו עמך חסד ואמת"

נעשה לך טובה כפי שהבטחנו.

"דמו בראשו"

תקות חוט השני

המלה תקוה היא מלשון קו, חבל דק.

א. איֵלֶת נִזְכְּרָה שֶׁיְהוֹשֻׁעַ הָיָה אֶחָד מִשְׁנֵי-עֶשְׂרֵי הַמְּרַגְּלִים, שֶׁשָּׁלַח מֹשֶׁה. איֵלֶת עֲרָכָה הַשּׁוֹאֵה בֵּין הַמְּרַגְּלִים שֶׁשָּׁלַח מֹשֶׁה (בְּמִדְבַר פָּרָק יג) לְבֵין הַמְּרַגְּלִים שֶׁשָּׁלַח יְהוֹשֻׁעַ. הַשְּׁלִימוּ בְּטִבְלָה:

הַמְּרַגְּלִים שֶׁשָּׁלַח יְהוֹשֻׁעַ (יְהוֹשֻׁעַ ב)	הַמְּרַגְּלִים שֶׁשָּׁלַח מֹשֶׁה (בְּמִדְבַר יג)	
_____	_____	כַּמָּה מְרַגְּלִים נִשְׁלְחוּ?
_____ _____ _____	_____ _____ _____	מָה הָיְתָה מִטְּרַת הַשְּׁלִיחוֹת?
_____ _____	_____ _____	מִי יָדַע עַל שְׁלִיחוֹת הָרְגוּל? (רְמִזִּים: מֹשֶׁה, יְהוֹשֻׁעַ, הָעַם, הַמְּרַגְּלִים).
_____ _____	_____ _____	הָאֵם בָּצְעוּ אֶת הַשְּׁלִיחוֹת כַּנְדָּרֵשׁ?

ב. מִדוּעַ, לְדַעְתְּכֶם, שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ רַק שְׁנֵי מְרַגְּלִים?

ג. יְהוֹשֻׁעַ שָׁלַח אֶת הַמְּרַגְּלִים חָרָשׁ, לֹלָא יִדְעַת הָעַם, כִּי

ד. איֵלֶת גִּלְתָּה שְׁמִשָּׂה וַיְהוֹשֻׁעַ נִקְטוּ פְּעֵלָה דוּמָה.

גִּזְרוּ אֶת הַמְּשַׁפְּטִים מִדְּפֵי הַגְּזִירָה, וְהִדְבִּיקוּ בְּטִבְלָה שְׁבַע־מִּוֹד 92.

יריחו בימינו

חנן אסף מידע על העיר יריחו בימינו.
התאימו את קטעי המידע לתמונות שבעמוד הבא.
כתבו ליד כל קטע את מספר התמונה המתאים לו.

יריחו נמצאת מצפון לים המלח באזור חם מאוד, שיורדים בו מעט גשמים. מעינות רבים נובעים בסביבתה.

שפע המים והחם הרב הם תנאים טובים לגדול עצי תמר. יריחו הייתה ידועה בעצי התמר שגדלו בה, ולכן נקראה "עיר התמרים".

ביריחו נמצא תל עתיק. נערכו בו חפירות ארכיאולוגיות, ונמצאו בו שכבות רבות, המעידות על ישובים שנבנו זה על חרבות זה.

בימינו נמצאת יריחו בתחום הרשות הפלסטינית, וכמו בכל עיר ערבית יש בה שוק.

אספו מידע נוסף על יריחו ממקורות נוספים: עתונים, אנציקלופדיות ואינטרנט.

עיר התְּמָרִים

1

2

חֲפִירוֹת בְּתַל יַרְיָחוֹ

4

מַעֲיֵנוֹת בִּירְיָחוֹ

3

הַשּׁוּק בִּירְיָחוֹ

פֶּרֶק ג

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חוֹצִים אֶת נְהַר הַיַּרְדֵּן

חוֹן הַמְדָּמִין

.1

חוֹן דָּמִין שֶׁשָּׁמַע תְּגוּבוֹת מִפִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, לְאַחַר שֶׁיְהוֹשֻׁעַ הוֹדִיעַ לָהֶם שֶׁבְּקֶרֶב יַעֲבְרוּ אֶת נְהַר הַיַּרְדֵּן וַיִּפְּנְסוּ לָאָרֶץ כְּנַעַן.

מָה יִקְרָה אִם

זֶה מִזְכִּיר לִי _____

כְּדָאֵי שֶׁ _____

אֲנִי חוֹשֵׁשׁ מ

אֲנִי מֵאֲמִינָה

אֲנִי בְּטוֹחָה שֶׁ

2. השלימו (העזרו בפסוקים א – ה):

השׁוֹטְרִים עָבְרוּ בַּמַּחֲנֶה וְקָרְאוּ:

מָחַר עוֹמְדִים אַתֶּם לַחֲצוֹת אֶת נְהַר _____ . ראשׁוֹנִים יִלְכוּ

הַ _____ נוֹשְׂאֵי _____ , וְאַתֶּם תִּצְעְדוּ

אַחֲרֵיהֶם. אָסוּר יִהְיֶה לָכֶם לְהִתְקַרֵּב אֶל אַרְוֹן הַבְּרִית. עֲלֵיכֶם לִשְׁמֹר עַל

מִרְחָק שֶׁל _____ אִמָּה מִמֶּנּוּ.

יְהוֹשֻׁעַ צִוָּה:

עֲלֵיכֶם לְ _____ , כִּי מָחַר יַעֲשֶׂה ה' בְּקִרְבְּכֶם נִפְלְאוֹת.

נהר הירדן

חנן קרא באנציקלופדיה שנהר הירדן הוא הנהר הגדול ביותר בארץ ישראל. השלגים המפשירים בהרי החרמון והגשמים זורמים בשלשה נחלים:

נחל החרמון (בניאס), נחל דן ונחל שניר (חצבאני). שלשת הנחלים מתחברים לנהר אחד – הירדן. הירדן זורם מהצפון, נכנס לכנרת, יוצא ממנה וממשיך לזרם דרומה ונשפך ליס-המלח.

האזור שממערב לירדן נקרא "עבר הירדן המערבי", והאזור שממזרח לירדן נקרא "עבר הירדן המזרחי".

בעונת הגשמים ובאביב הנהר עמוק וזרמו חזק. בעונת הקיץ הנהר רדוד וזרימתו אטית, וכך אפשר לחצות אותו ברגל בכמה מקומות. מקומות אלה מזכרים בתנ"ך בשם "מעברות הירדן".

א. צבעו במפה שבעמוד 21 בצבע כחל את נהר הירדן ונתיב זרימתו.

ב. כתבו במפה: עבר-הירדן המערבי, עבר-הירדן המזרחי.

ג. מתי חצו בני-ישראל את הירדן (פסוק טו)?

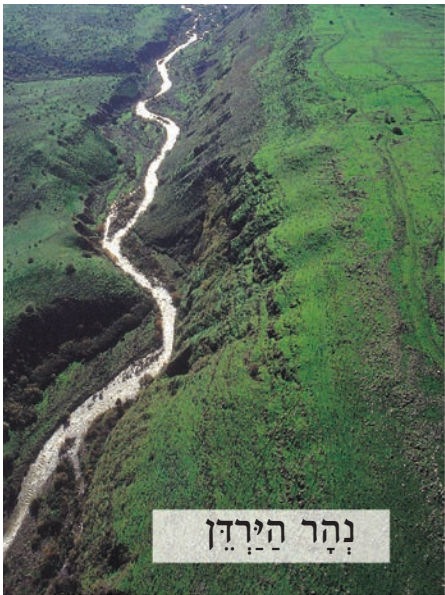
ד. העתיקו את הפסוק המתאר את המים

הרבים בירדן. "

_____ "

ה. תוכלו לאסוף מידע נוסף על נהר

הירדן במקורות נוספים: אנציקלופדיות, אינטרנט ועיתונים.

נהר הירדן

חזן דמיון שראה את בני־ישראל חוצים את הירדן, וכתב על כך.

השלימו:

עומד אני על גדת הירדן עם כל בני־ישראל. המים בירדן רבים ושופכים.

הנה הכהנים יורדים אל המים

נהר הירדן

הינדעת?!

הנהר נקרא ירדן,

כי הוא יורד מן. (חז"ל)

איֵלֶת הַשׁוֹאֵלֶת

5.

א. איֵלֶת שְׂאֵלָה: בְּמָה דוֹמָה גַּס חֲצִית הַיֶּרֶדָן לְגַס חֲצִית יַם־סוּף?

עֲזְרוּ לְאֵלֶת לַעְרוֹךְ הַשׁוֹאָה בֵּין שְׁנֵי הָאֲרוּעִים:

● גִּזְרוּ מִדְּפֵי הַגְּזִירָה אֶת הַפְּסוּקִים.

● מִיָּנֹו אוֹתָם לְפִי שְׁנֵי הָאֲרוּעִים.

● סִדְרוּ אוֹתָם בְּרֻצָּף הַנִּכּוֹן.

● הַדְּבִיקוּ אוֹתָם בְּטַבָּלָה.

גַּס חֲצִית הַיֶּרֶדָן (יְהוֹשֻׁעַ פָּרַק ג')	גַּס חֲצִית יַם־סוּף (שְׁמוֹת פָּרַק יַד פְּסוּקִים כֹּא – כֵּב)
<div style="border: 1px solid red; height: 100px;"></div>	<div style="border: 1px solid red; height: 100px;"></div>
<div style="border: 1px solid red; height: 100px;"></div>	<div style="border: 1px solid red; height: 100px;"></div>
<div style="border: 1px solid red; height: 100px;"></div>	<div style="border: 1px solid red; height: 100px;"></div>

ב. לְיְהוֹשֻׁעַ וּלְמֹשֶׁה נַעֲשֶׂה גַּס דוֹמָה.

גִּזְרוּ מִדְּפֵי הַגְּזִירָה אֶת הַמְּשַׁפְּטִים וְהַדְּבִיקוּ בְּטַבָּלָה שְׁבַעֲמוֹד 92.

חן דמיון שהוא עתונאי, המראין את יהושע.
כתבו את התשובות של יהושע.

ש. זה עתה חצינו את הירדן בחרבה! לעינינו התרחש נס! מה הרגשתך?

ת.

ש. עמים רבים שוכנים בכנען. כיצד נצליח להתגבר עליהם?

ת.

ש. מאין לך שהעם ילך אחריך ויעשה כדברך, כפי שעשה עם משה?

ת.

אילו שאלות נוספות הייתם שואלים את יהושע?

ש.

ת.

ש.

ת.

פָּרֶק ד

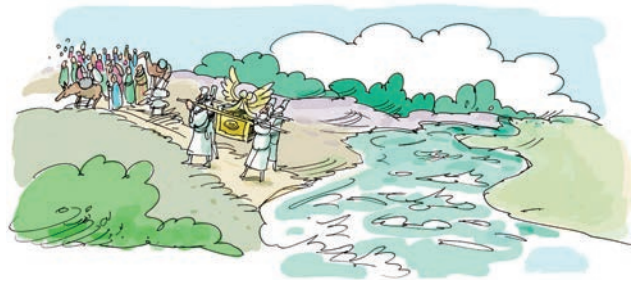
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חוֹצִים אֶת הַיַּרְדֵּן
וְחוֹנִים בְּגִלְגָּל (פְּסוּקִים טו-כד).

1. לְפָנֵיכֶם צִיּוּרִים הַמְתַּאֲרִים אֶת נֶס חֲצִית הַיַּרְדֵּן. רְשְׁמוּ לִיד כָּל צִיּוּר אֶת
מִסְפְּרוֹ לְפִי סֵדֵר הַהִתְרַחֲשׁוֹת. כְּתֹבוּ בְּקִצְרָה עַל הַהִתְרַחֲשׁוֹת בְּכָל צִיּוּר.

אָרוֹן הַבְּרִית

חנוּ קרא באנציקלופדיה, שארון הברית עמד בקדש הקדשים של אהל מועד. הנחו בו לוחות הברית, שהם העדות לברית שנכרתה בין עם ישראל לאלהים. לכן נתן לארון גם השם "ארון העדות".

הארון היה עשוי מעצי שטים, ומצפה מבפנים ומבחוץ בזהב טהור. את חלקו העליון כסתה כפרת זהב, ומשני קצותיה עמדו שני כרובים (מלאכים) המסוככים בכנפיהם על הכפרת.

א. שני שמות לארון שנשא הכהנים:

_____ , _____

ב. מדוע נתנו לארון שמות אלה?

ג. מדוע נצטוו בני ישראל לשמר מרחק מן הארון?

ד. מה מסמל ארון הברית?

ה. תוכלו למצא מידע נוסף על ארון הברית במקורות נוספים: אנציקלופדיות ואינטרנט.

3. עבודה במפה בעמוד 21.

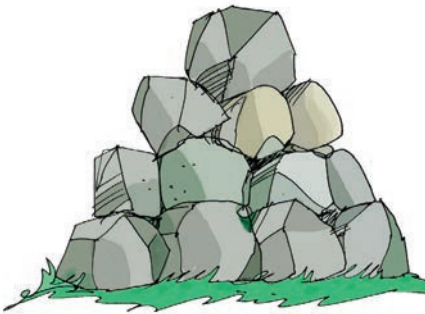
סמנו בקו את דרכם של בני־ישראל מהשטים למקום החנייה הראשון.

4. חז המדמיון

חז דמיון שראה את הגלעד שהקימו בני־ישראל בגלגל.

השלימו:

גלעד זה הוקם על־ידי _____

בתאריך: _____

לזכר: _____

שתיים־עשרה אבני הגלעד הובאו מ _____

גל – ערמת אבנים. עד – סימן למזכרת.

גלעד – מצבת זכרון.

גם בימינו נוהגים לבנות מבנים ולהציב מצבות זכרון, כדי לזכר ארועים ואישים חשובים ולהנציח אותם. מבנה או מצבה כאלה נקראים אנדרטה או יד.

פָּרָק ה'

מִלְאָךְ ה' נִגְלָה לַיהוֹשֻׁעַ

(פְּסוּקִים יג – טו)

1. מִלְאָךְ ה' נִגְלָה לַיהוֹשֻׁעַ.

הַשְּׁלִימוּ בַּתְּמוֹנוֹת אֶת דִּרְהָשֵׁיחַ בֵּין יְהוֹשֻׁעַ וְהַמִּלְאָךְ בְּשִׁפְתַי הַתְּנַ"ךְ.

איִלַּת הַשּׁוֹאֵלֶת

2.

א. המִּלְאָךְ אָמַר לַיהוֹשֻׁעַ: "אֲנִי שֶׁר־צָבָא־ה', עֵתָה בָּאתִי". אֵין הַמִּלְאָךְ מִסְבִּיר לָשֵׁם מָה בָּא.

איִלַּת קִרְאָה בְּפִרוּשׁ רֶש"י: צְרִיךְ לְהוֹסִיף לַמְשַׁפֵּט אֶת הַמִּלָּה "לְעִזְרַתְךָ", כְּלוּמַר: "עֵתָה בָּאתִי לְעִזְרַתְךָ".

לְפִי פִרוּשׁ רֶש"י, הַמִּלְאָךְ הִתְגַּלָּה לַיהוֹשֻׁעַ כְּדִי

ב. איִלַּת עֲרָכָה הַשּׁוֹאֵה בֵּין הַתְּגִלוֹת ה' לְמֹשֶׁה לְבֵין הַתְּגִלוֹת הַמִּלְאָךְ לַיהוֹשֻׁעַ. הַשְּׁלִימוּ בְּטִבְלָה:

הַתְּגִלוֹת הַמִּלְאָךְ לַיהוֹשֻׁעַ (יְהוֹשֻׁעַ פָּרַק ה' פְּסוּקִים יג – טו)	הַתְּגִלוֹת ה' לְמֹשֶׁה (שְׁמוֹת פָּרַק ג' פְּסוּקִים א – יד)	
(פְּסוּקִים יג) _____ _____	(פְּסוּקִים א) _____ _____	הֵיכֵן הִיְתָה הַהִתְגַּלוֹת?
(פְּסוּקִים יג) _____ _____	(פְּסוּקִים ב) _____ _____	מָה הָיָה הַמְּרֹאָה שֶׁנִּתְגַּלָּה?
(פְּסוּקִים יד) _____ _____	(פְּסוּקִים י) _____ _____	מָה הִיְתָה מִטְרַת הַהִתְגַּלוֹת?
(פְּסוּקִים טו) _____ _____	(פְּסוּקִים ח) _____ _____	מָה נֶאֱמַר?

ג. בהתגלות ליהושע אמר המלאך אותן מלים שאמר ה' למשה. חזרה זו
באה להראות ליהושע ש

ד. יהושע זכה להתגלות, כמו משה. גזרו מדפי הגזירה את המשפטים
והדביקו אותם במקום המתאים בטבלה שבעמוד 92.

ינאי הלשונאי

3.

ינאי קרא את המשפט: "הלנו אתה אם-לצרינו".
משפט זה הנו משפט שאלה.

בדקו:

האם יש בסוף המשפט סימן שאלה?
האם יש בתחלת המשפט מלת שאלה?
את מקומה של מלת השאלה תופסת האות ה"א – היא ה"א השאלה,
הבאה לציין שאלה או תמיהה והשתוממות.
ינאי נזכר בשלושה משפטי שאלה מהתורה, המתחילים בה"א השאלה.

א. צבעו את ה"א השאלה בכל אחת מהשאלות הבאות.
ב. כתבו מי אמר למי כל משפט.

"השמר אחי אנכי?" (בראשית פרק ד פסוק ט) ל _____

"העוד לכם אח?" (בראשית פרק מג פסוק ו) ל _____

"הלהרגני אתה אמר כאשר הרגת את-מצרי?" (שמות פרק ב פסוק יד)

ל _____

ג. חברו שני משפטי שאלה, המתחילים בה"א השאלה.

פּרָק ו

כּבוּשׁ יְרִיחוֹ

חֹן הַמְדַמִּינִן

1.

חֹן רָאָה בְּדַמְיוֹנּוֹ אֶת שַׁר צָבָא יְרִיחוֹ מְתִיצֵב לְפָנָי מֶלֶךְ יְרִיחוֹ, וּמְדַוֵּחַ לוֹ עַל מִצַּב הָעִיר.

הַשְּׁלִימוּ:

הָעִיר יְרִיחוֹ בְּסַכְּנָה! בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל קְרוּבִים מְאֹד.

הֵם חָצוּ אֶת נְהַר הַ _____, וְעַתָּה הֵם חוֹנִים בַּ _____,

קְרוּב מְאֹד לְיְרִיחוֹ. לְהַעֲרֹכְתִי, כּוֹנְנֶתְם לְתַקֹּף אֶת יְרִיחוֹ.

לְפָנָי יָמִים אֲחָדִים הֵם שָׁלְחוּ _____ כְּדֵי לְרַגֵּל אַחֲרֵינוּ וּלְגַלוֹת אֶת

סוּדוֹתֵינוּ. לֹא עָלָה בְּיַדְנוּ לְתַפֵּס אוֹתָם. בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵם אוֹיֵב חָזֵק וּמְסֻכָּן.

יְדוּעַ שֶׁנִּצְחָנוּ אֶת _____ וְאֶת _____ בְּעֵבֶר־הַיַּרְדֵּן הַמְזֻרְחִי.

יְדוּעַ שֶׁ _____ עוֹמֵד לְצַדָּם וְעוֹשֶׂה לָהֶם נִסִּים גְּדוֹלִים.

כְּדָאִי שֶׁנִּסְגַּר אֶת _____ הָעִיר אֲשֶׁר בַּחוּמָה, וְלֹא נֶאֱפָשַׁר לְאִישׁ

_____ לָעִיר אוֹ _____ מִמֶּנָּה. אֲנִי

בְּטוּחַ שֶׁ _____ הַגְּבוּהוֹת וְהַחֲזָקוֹת שֶׁבְּנֵינוּ סָבִיב לָעִיר וְגָנוּ

עֲלֵינוּ מִפְּנֵי הָאוֹיֵב.

כְּבוֹשׁ עָרִים בְּצוּרוֹת בְּעַת הָעֵתִיקָה

חֲנוּן קָרָא בְּאַנְצִיקְלוֹפֵדְיָה עַל שֵׁיטוֹת שׁוֹנוֹת לְכַבוֹשׁ עִיר בְּצוּרָה בְּעַת הָעֵתִיקָה:

– **הַטְּלַת מְצוּר:** חֲיָלֵי הָאוֹיֵב הִקִּיפוּ אֶת הָעִיר מִכָּל צַדְדֶיהָ, וּמָנְעוּ יְצִיאָה מִהָעִיר וּכְנִיסָה אֵלֶיהָ. תּוֹשְׁבֵי הָעִיר לֹא יָכְלוּ לְצֹאת וּלְעִבֵד בְּשָׂדוֹתֶיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ לְהַעֲבִיר צִיּוֹד וּמִזוֹן אֶל תּוֹךְ הָעִיר. תּוֹשְׁבֵי הָעִיר הִנְצוּרָה סָבְלוּ מֵרָעַב וּמִצָּמָא וְנִאֲלְצוּ לְהִכָּנַע.

– **שְׂמוֹשׁ בְּכָלִים מִיַּחְדִּים:** הִצְבֵּא הַתּוֹקֵף הַצֵּטִיד בְּכָלִי־נֶשֶׁק וְכָלִים מִיַּחְדִּים: סֵלְמוֹת גְּבוּהִים, שַׁעֲלִיָּהֶם טַפְסוּ הַחֲיָלִים, עָלוּ עַל הַחוֹמָה וּמָשְׂם תָּקְפוּ אֶת תּוֹשְׁבֵי הָעִיר; קוֹרוֹת עֵץ עֲבוֹת בַּעֲלוֹת רֹאשׁ מִתְּכַת חֵד שֶׁנִּקְרְאוּ **אֵילֵי בְּרֹזֶל**. בְּאַמְצָעוֹתָן נִגְחוּ הַחֲיָלִים אֶת הַחוֹמוֹת וְהַשְּׁעָרִים שֶׁל הָעִיר, עַד שֶׁנִּפְרְצוּ בָּהֶם פְּתָחִים.

– **חֲפִירַת מְנַהֲרוֹת:** חֲיָלֵי הָאוֹיֵב חָפְרוּ מְנַהֲרוֹת מִתַּחַת לַחוֹמוֹת הָעִיר, וְדָרְפָן חָדְרוּ לְתוֹכָהּ.

– **הַצְּתַת הַשְּׁעָרִים:** חֲיָלֵי הָאוֹיֵב הִצִּיתוּ אֶת שַׁעֲרֵי הַחוֹמָה, הָעֲשׂוּיִים עֵץ, עַל־יָדֵי לְפִידִים בּוֹעֲרִים, וּפְרָצוּ פְּנִימָה דֶּרֶךְ הַשְּׁעָרִים הַשְּׂרוּפִים.

תּוֹשְׁבֵי הָעִיר הִבְצוּרָה נִסּוּ לְהִדָּף אֶת מִתְּקַפּוֹת הָאוֹיֵב: מִמְּרוֹמֵי הַחוֹמָה הֵם יָרוּ חֲצִים, זָרְקוּ אֲבָנִים כְּבִדּוֹת, שָׁפְכוּ שֶׁמֶן רוֹתַח וְזָרְקוּ לְפִידֵי אֵשׁ עַל רִאשֵׁי הַתּוֹקֵפִים.

הַצִּיּוֹר שֶׁבְּעֵמוֹד הַבָּא מִתָּאֵר אֶת הַשֵּׁיטוֹת הַשׁוֹנוֹת לְכַבוֹשׁ עִיר בְּצוּרָה.

א. רשמו "אין" או "יש" לבני־ישראל.

צבא מארגן: _____

כלי נשק וציוד לכבוש ערים בצורות: _____

נסיון בכבוש ערים בצורות: _____

מנהיג צבאי מימן: _____

ב. האם יש לבני־ישראל יכלת לכבש ערים בצורות? _____

חז המדמיון

3.

חז דמיון שבחוצות העיר יריחו נתלו הודעות, המסבירות לתושבי העיר כיצד להעריך לקראת המצור.

השלימו:

הודעה חשובה!!!

על־פי צו המלך העיר יריחו סגורה ומסגרת מפני בני־ישראל. אין יוצא ואין בא.

התושבים מתבקשים _____

על החתום

מלך יריחו

4. מה היו ההוראות שקבל יהושע מאלהים (פסוקים ג – ה)?
השלימו:

סדור מחנה ישראל: ראשונים ילכו _____
אחריהם ילכו _____
ובסוף ילכו _____

הקפת יריחו:

במשך ששה ימים יקיפו את יריחו כל יום פעם _____.
ביום השביעי יקיפו את יריחו _____ פעמים.

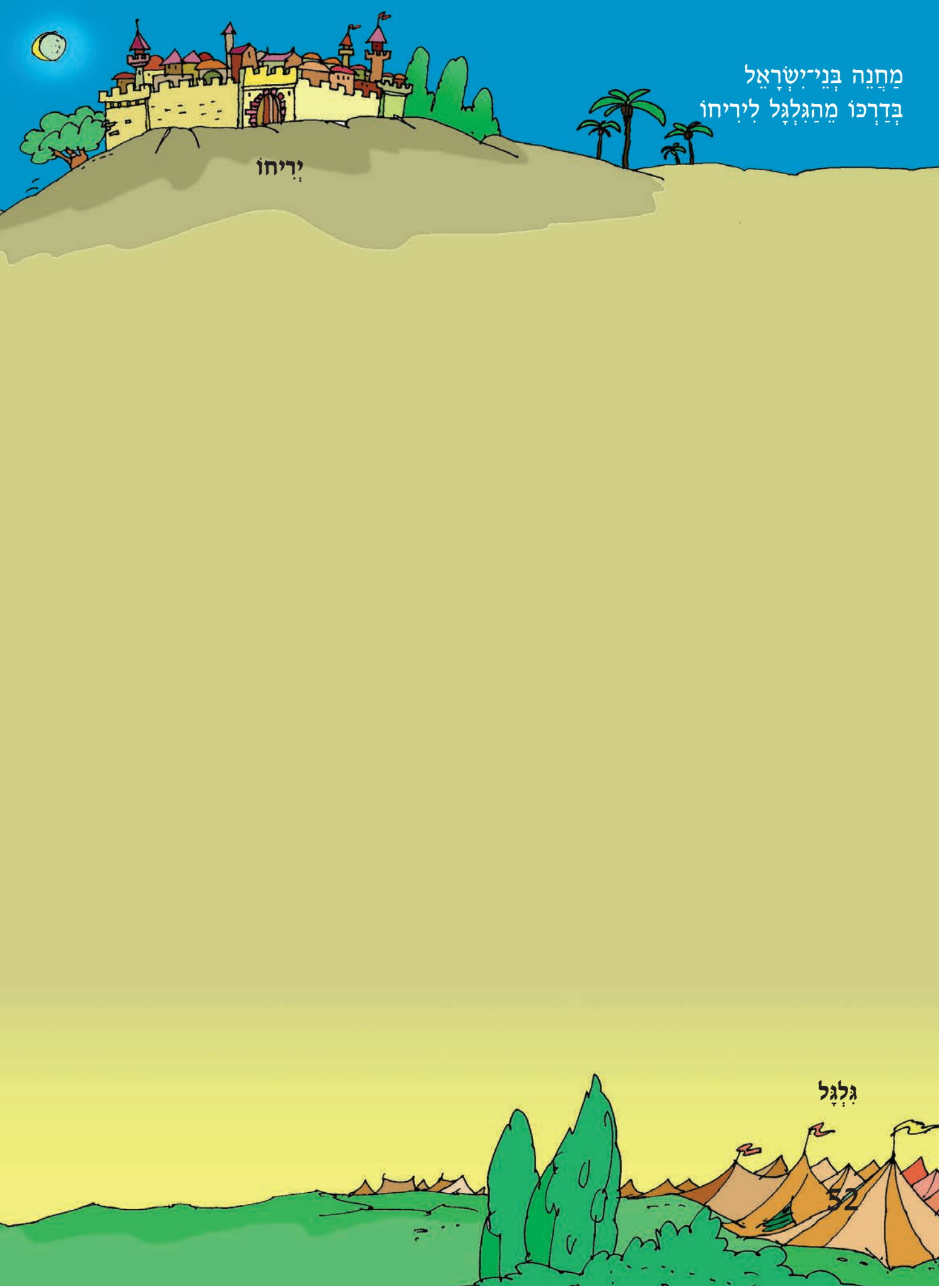
5. יהושע הוסיף על הוראות ה' את ה' _____ וה' _____ (פסוק ט).
שערו: מדוע? _____

6. יהושע סדר את מחנה בני ישראל בדרך מהגלגל ליריחו.
א. גזרו מדפי הגזירה את התמונות.
ב. הדביקו אותן בסדר הנכון בציור שבצמוד הבא.

מַחֲנֵה בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּדַרְכּוֹ מֵהַגִּלְגָּל לִירִיחוֹ

יְרִיחוֹ

גִּלְגָּל

7. יהושע אינו מגלה לעם שביום השביעי תפל חומת יריחו, כי...

הקיפו את התשובה הנכונה:

א. חשש שהחומה תפל ביום השני.

ב. רצה שנס נפילת החומה יפתיע ויזהים את העם.

ג. חשש שחומת העיר יריחו לא תפל כלל.

חן המדמין

8.

חן דמין שקרא את הדיוח, שכתב שר צבא יריחו על ארועי היום. השלימו:

התאריך: היום החמישי להקפות בני־ישראל סביב יריחו.

אל: מלך יריחו

מאת: שר צבא יריחו

תאור ארועי היום: היום

מצב־הרוח של חילי יריחו:

מצב־הרוח של תושבי יריחו:

הערכה ותחזית לימים הקרובים: מחר צפוי ש

9. לפני כבוש יריחו הזהיר יהושע את העם (פסוקים יח – יט).

העתיקו את הפסוקים המתאימים.

יהושע אסר עליהם לקחת מן השלל:

יהושע הזהיר: אם בני ישראל יקחו להם מהחרם, הם יענשו וישמדו:

יהושע צוה להקדיש את השלל לה': _____

בפסוקים שהעתקתם מופיעה המלה "חרם" כמה פעמים.
למלה "חרם" כמה פרושים:

א. דבר שאסור לגעת בו והוא מקדש לה'.

ב. השמדה, חרבן ומות.

ג. נדוי, אסור מגע והתקרבות.

חזן המדמיון

10.

א. חזן דמיון שהוא עתונאי המתאר את כבוש יריחו.

(העזרו בפסוקים כ – כא).

נס גדול היה שם!

היום הוא היום השביעי להקפות בני ישראל סביב יריחו. אני צועד עמם
בדממה מחלטת. פתאום

11. לאחר נפילת חומת יריחו... השלימו (העזרו בפסוקים כא – כד):

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל _____ אֶת תּוֹשְׁבֵי הָעִיר.

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל _____ אֶת רָחֵב וּבְנֵי מִשְׁפַּחַתָּהּ.

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל _____ אֶת הָעִיר.

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל _____ אֶת כְּלֵי הַכֶּסֶף, הַזָּהָב, הַנְּחֹשֶׁת וְהַבְּרָזֶל.

ה' צוה על בני־ישראל להשמיד (להחרים) את עמי כנען, כדי שבני־ישראל לא ילמדו מהם את מנהגייהם ודתם. בימי קדם המלחמות היו אכזריות, והכללים בהן היו שונים מהכללים בימינו.

12. איֵלֶת הַשּׁוֹאֵלֶת

איֵלֶת שְׁאֵלָה: אִם נִפְלָה הַחוּמָה, הֲרִי שָׁגַם בֵּיתָה שֶׁל רֶחֶב, שֶׁהִיא בְּקִיר הַחוּמָה, נִפְלָה. לָכֵן אֵיךְ יִתְכַנֵּן שֶׁהַמְּרַגְלִים רְאוּ אֶת חוּט הַשָּׁנִי וְהִגִּיעוּ לְבֵית רֶחֶב לְהִצִּיל אוֹתָהּ (פְּסוּק כג)?

איֵלֶת קְרָאָה שְׁנֵי פְּרוּשִׁים:

פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רַד"ק*: לֹא נִפְלָה כָּל חוּמַת הָעִיר, אֲלָא רַק חֶלֶק מִמֶּנָּה, זֶה שֶׁהִיא מוּל מַחֲנֵה בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל. בֵּית רֶחֶב הָיָה בַּחוּמָה בְּצַד הָאֲחֵר, שְׁלֹא נִפְלָה.

פְּרוּשׁוֹ שֶׁל אַבְרַבְנָאֵל: כָּל הַחוּמָה נִפְלָה; אֵךְ הַמְּרַגְלִים רְאוּ אֶת חוּט הַשָּׁנִי בַּחלוֹנָה שֶׁל רֶחֶב בְּזִמְנֵן שֶׁהִקִּיפוּ אֶת הַחוּמָה, וְזָכְרוּ אֶת מְקוֹם הַבַּיִת. אֵיזָה פְּרוּשׁ שֶׁכִּנֵּעַ אֶתְכֶם יוֹתֵר? נִמְקוּ.

13. בַּסְּפוּר עַל כְּבוֹשׁ יְרִיחוֹ מוֹפִיעַ הַמְּסַפֵּר שֶׁבַע כֶּמָּה פְּעָמִים.

הַשְּׁלִימוּ:

שְׁבַעַה _____

שְׁבַעַה _____

שְׁבַעַה _____

שְׁבַע _____

הַמְּסַפֵּר שֶׁבַע מַבִּיעַ שְׁלֵמוֹת וְנִחְשָׁב לְמְסַפֵּר קְדוֹשׁ בְּעוֹלָם הָעֵתִיק. הַחֲזָרָה עָלָיו בָּאָה לְהַדְגִּישׁ שֶׁכְּבוֹשׁ יְרִיחוֹ הָיָה נִס.

* רַד"ק (רַבֵּי דָוִד קַמְחִי) – פָּרֵשׁן יְדוּעַ לַתַּנ"ךְ. חֵי לַפְּנֵי כ־800 שָׁנָה בְּדְרוֹם צְרַפַּת.

14. יהושע קלל את מי שיבנה את יריחו בעתיד.

מתחו קו מהפסוק לפרושו:

כשיתחיל לבנות את העיר,
ימות בנו הבכור.

"ארור האיש לפני ה'..."

קלה תבוא על בונה יריחו.

"בבכרו ייסדנה"

כאשר יסים את בניית העיר,
ימות בנו הצעיר.

"ובצעירו יציב דלתיה"

אילת השואלת

15

אילת שאלה: מדוע אסר יהושע לבנות את יריחו מחדש ורצה שתשאר על חרבותיה?

אילת קראה שני פרושים:

פרושו של הרמב"ם*: מי שיראה את חומת יריחו ההרוסה, יבין שהחומה לא נהרסה מעצמה, אלא על-ידי מופת – נס.

פרושו של רלב"ג**: כדי להטיל פחד על שאר העמים בכנען, ובכך להקל את המשך כבוש הארץ.

פרושו של מי שכנע אתכם יותר? נמקו.

* רמב"ם (רבנו משה בן מימון) – גדול בתורה ובחכמה, פרשן ופוסק הלכות, פילוסוף, אסטרונום ורופא. חי לפני כ-850 שנה בספרד, במרוקו ובמצרים.

** רלב"ג (רבי לוי בן גרשום) – פילוסוף, פרשן המקרא, רופא, מתמטיקאי ואסטרונום. חי לפני כ-700 שנה בדרום צרפת.

תל

בימי קדם נהגו האנשים לבנות את הישוב שלהם על חרבות ישוב קדום יותר. הם השתמשו ביסודות הישוב שנחרב ובאבניו לבנות הישוב החדש. כך, שכבה על שכבה, נערכו חרבות הישובים העתיקים לגבעה, הנקראת תל. הארכיאולוגים החופרים בתל משתדלים לקבע לאיזו תקופה מתאימה כל שכבה.

תל יריחו

ינאי הלשונאי

16.

הַנֵּס הַגָּדוֹל הַשְּׁפִיעַ בּוֹדָאֵי עַל הַרְגָּשׁוֹת וּמַצַּב־הַרוּחַ שֶׁל הָעָם.
 ינאי אָסַף מְלִים, הִמְתָּאָרוֹת רְגָשׁוֹת וְתַחוּשׁוֹת.
 מִיָּנֹו בִּטְבֵּלָה אֶת הַמְּלִים שֶׁבַמְּחֶסֶן:

רְגָשׁוֹת הָעָם כַּאֲשֶׁר נִפְּלָה חֹמַת יְרִיחוֹ וְהָעִיר נִכְבְּשָׁה	רְגָשׁוֹת הָעָם בְּזִמְן הַהִקְפּוֹת סָבִיב חֹמַת יְרִיחוֹ
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

מְחֶסֶן:

הַתְּרוֹמְמוֹת־רוּחַ, הַתְּלֵהבוֹת, תְּדַהֲמָה, חֶסֶר־וּדְאוֹת, פְּחַד, תַּחוּשֵׁת נֶאֱחָז, יְרֵאת כְּבוֹד, אֲמוּנָה בַּה', אֲחָדוֹת, דְּאָגָה, תַּחוּשֵׁת מְתַח, שְׂמִיחָה, בְּטַחֲוֹן, עֲצָמָה, צְפִיָּה לְבָאוֹת, תִּקְוָה.

17. עֲבוּדָה בַּמִּפָּה שֶׁבְּעֵמוֹד 86.

הַקִּיפּוֹ בְּצַבֵּעַ אָדָם אֶת הָעִיר יְרִיחוֹ.

18. הַשְּׁלִימוּ בִּטְבֵּלַת הַכְּבוּשִׁים וְהַנְּצַחֲוֹנוֹת שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ, בְּעֵמוֹד 87, אֶת הָעֵמוּדָה

הַמְּתִיחֶסֶת לְכַבוּשׁ יְרִיחוֹ.

פֶּרֶק ז

הַמַּפְלָה שֶׁל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּעֵי

1. מִצְאוּ בַּמַּפָּה שֶׁבְּעִמּוּד 86 אֶת הָעֵי.

2. הַמְרַגְלִים שֶׁבָּאוּ מֵהָעֵי דִּוְחוּ לִיהוֹשֻׁעַ, שֶׁ

3. כִּיצַד הִשְׁפִּיעָה הַמַּפְלָה בְּעֵי עַל הָעָם? הֲעֵתִיקוּ אֶת הַפְּסוּק הַמְּתָאִים (פְּסוּק ה):

”

”

4. יְהוֹשֻׁעַ וְהַזְקֵנִים הִתְאַבְּלוּ עַל הַמַּפְלָה. כְּתֹבוּ אֶת מְנַהֲגֵי הָאֵבֶל הַמְּזַכְּרִים

בְּפְסוּק ו:

א.

ב.

ג.

5. אֵילוּ מְנַהֲגֵי אֵבֶל אַתֶּם מְכִירִים?

6. יהושע התלונן בפני ה' לאחר המפלה.

העתיקו את הפסוקים המתאימים.

האם העברת אותנו את הירדן כדי שעמי כנען ישמידו אותנו? עדיף היה לשבת בעבר הירדן המזרחי.

”

כיצד אסביר לבני־ישראל את הכשלון, לאחר שהבטחתי בשמך נצחונות?

”

התבוסה שלנו תעודד את תושבי כנען להתנפל עלינו ולהשמיד אותנו.

”

שמך הגדול יפגע.

”

חן המדמיון

7.

חן דמיון שהוא עתונאי, המראין את יהושע.
השלימו:

ש. מדוע אתה מתאבל?

ת.

ש. מהו, לדעתך, הסבות למפלה בעי?

ת.

ש. כיצד השפיעה התבוסה במלחמה על העם?

ת.

ש. האם תנסה לכבש את העי בשנית – או שיש לך תכנית אחרת?

ת.

ינאי הלשונאי

8.

ינאי מצא בדברי ההאשמה של אלהים (פסוק יא) פעלים רבים:
"חטא ישראל

וגם עברו את־בריתי אשר צויתי אותם

וגם לקחו מן־החרם

וגם גנבו

וגם כחשו

וגם שמו בכליהם".

א. מתחו קו מתחת לפעלים, המתארים את חטאם של בני־ישראל.

ב. רבוי הפעלים בפסוק זה בא להדגיש ש...

מתחו קו מתחת לתשובות הנכונות:

- ה' ראה באי-קיום הצו – לא לקחת מן החרם – הפרת הברית בינו לבין העם.
- ה' רצה להשיב באריכות לתלונותיו הרבות של יהושע.
- ה' רצה שיהושע יקשיב לו היטב.
- ה' רצה להביע את התרגשותו מחטאי העם.

9. מה הענש הצפוי לעם? _____

10. כיצד יוכל העם למנוע ענש זה? _____

11. "וישכם יהושע בבקר ויקרב את ישראל לשבטיו".

השלימו:

- מתוך השבטים נלכד שבט _____
- מתוך המשפחות נלכדה משפחת _____
- מתוך משפחתו של זה נלכד בית-האב _____
- מתוך הגברים בבית-אב זה נלכד _____

12. רֹנִית הַמְשַׁפְּטֵנִית

רֹנִית רוֹאָה אִי-צֶדֶק בְּעֵינֵי שֶׁת הָעַם כְּלוּ עַל חֲטָא שְׁחָטָא אָדָם אֶחָד.
יִנְאִי הַזְכִּיר לְרֹנִית אֶת הַבְּטוּי:
"כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרִבִין זֶה לָזֶה".

כְּלוּמַר: כָּל יִשְׂרָאֵל אַחְרָאִים זֶה לָזֶה, לְטוֹב וּלְרָע.
יִנְאִי סִפֵּר לְרֹנִית עַל כְּתָבָה שֶׁהִתְפָּרְסְמָה בְּאֶחָד הָעֵתוֹנִים. סִפֵּר בָּהּ עַל יֶלֶד,
הַזְקוּק בְּדַחִיפּוֹת לְנִתּוּחַ מְסַבֵּךְ בְּחוּ"ל. אֲנָשִׁים רַבִּים מְכַל רַחְבֵי הָאָרֶץ
הִתְנַדְּבוּ לְסַיֵּעַ לְמִשְׁפַּחַת הַיֶּלֶד.

א. הָאֵם אַתֶּם מְכִירִים מְקָרָה, שָׁבוּ הַתְּנַדְּבֵי הַכָּלָל לְעִזְרַת הַפְּרִט? אִם כֵּן,
כְּתֹבוּ עָלָיו.

ב. הָאֵם אַתֶּם מְכִירִים מְקָרָה, שָׁבוּ נְעַנְשׁ הַכָּלָל עַל מַעֲשָׂיו שֶׁל הַפְּרִט? אִם
כֵּן, כְּתֹבוּ עָלָיו.

13. יהושע פנה אל עכן ואמר:

”בני, שים-נא כבוד לה' אלהי ישראל, ותן-לו תודה, והגד-נא לי מה עשית, אל-תכחד ממני” (פסוק יט).

לאחר שהודה עכן באשמה והצגו ההוכחות לחטאו, אמר יהושע:
”מה עכרתנו! יעפרך ה' ביום הזה” (פסוק כה).

כיצד נאמרו דברי יהושע לפני ש'עכן הודה באשמה, וכיצד נאמרו דברי יהושע לאחר הודאתו של עכן?

א. מינו בטבלה את המלים שבמחסן:

דבריו של יהושע לעכן לאחר שהודה באשמה נאמרו ב...	דבריו של יהושע לעכן לפני שהודה באשמה נאמרו ב...
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

מחסן: לשון רפה, אריכות, פעס, פונה להרגיע, אבהיות, לשון קשה, פונה לשכנע, קצרה, תקיפות, חמלה, נעם.

ב. יהושע שנה את סגנון דבורו. תחלה פנה יהושע לעכן במלים רכות ונעימות, כי...

מתחו קו מתחת לתשובה הנכונה:

- חשב שגם לחוטא יש להתיחס בנעם.
- רצה לגרם לעכן להודות באשמה.
- ה' צוה עליו להתיחס יפה לעכן.

”וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ מַלְאָכָיִם וַיִּרְצוּ הָאֱהָלָה...“ (פסוק כב).
אֵילַת שְׂאֵלָה: מִדּוּעַ רָצוּ הַשְּׁלִיחִים? אֵילַת קְרָאָה בַּפְּרוּשִׁים:

פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רֶשׁׁי: הַשְּׁלִיחִים רָצוּ, כְּדֵי שֶׁבְּנֵי שִׁבְטֵי יְהוּדָה לֹא יִקְדִּימוּ אוֹתָם וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אֶת הַחֶפְצִים, כְּדֵי לְהַעֲלִים אֶת הָרְאָיוֹת וּלְהַכְחִישׁ אֶת הַגּוֹרֵל.

פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רַדְ״ק: הַשְּׁלִיחִים רָצוּ מִתּוֹךְ שִׁמְחָה, עַל שֶׁנִּתְגַּלָּה הַחוּטָא וּשְׂאָר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִקְיִים.

פְּרוּשׁוֹ שֶׁל אַחִיטּוֹב: הַשְּׁלִיחִים רָצוּ, כִּי כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עָמְדוּ וַחֲכוּ לְרְאוֹת מֶה יִקְרָה.

פְּרוּשׁוֹ שֶׁל זְקוּבִיץ: הַשְּׁלִיחִים רָצוּ כְּדֵי לְהַסִּיר מֵהָר אֶת הָאֲשָׁמָה מֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

פְּרוּשׁוֹ שֶׁל מִי שֶׁכָּנַע אֶתְכֶם יוֹתֵר? נִמְקוּ.

15. מה היה ענישו של עֵכָן?

16. המקום, שבו נסקל ומת עֵכָן, נקרא "עמק עכור", כי

חרם ובזה

בימי־קדם מקבל היה שהצבא הכובש לוקח ומחרים את רכושו של האויב המנצח.

בימינו קים חק, האוסר על חילי צה"ל לבזז את האויב. הענש על בזה הוא עד עשר שנות מאסר.

פָּרָק ח

הַנְּצַחֵן עַל הָעֵי (פְּסוּקִים א-כט)

חן המדמיון

1.

- חן עָרַךְ אֶת סְפוּר כְּבוֹשׁ הָעֵי לְסָרֵט.
- א. גָּזְרוּ אֶת הַתְּמוֹנוֹת וְאֶת הַכְּתוּבִיּוֹת מִדְּפֵי הַגְּזִירָה.
 - ב. הַדְּבִיקוּ עַל כָּל תְּמוּנָה אֶת הַכְּתוּבִית הַמְּתְאִימָה.
 - ג. סִדְּרוּ אֶת הַתְּמוֹנוֹת בְּסֵדֶר הַנְּכוּן.
 - ד. הַדְּבִיקוּ אֶת הַתְּמוֹנוֹת זו לְזוֹ.
 - ה. תְּנוּ שֵׁם לְסָרֵט.

2. ה' עוֹדֵד אֶת יְהוֹשֻׁעַ. הַעֲתִיקוּ אֶת הַפְּסוּקִים הַמְּתְאִימִים:

” _____ אל תִּפְחָד: ”

_____ תִּצְלִיחַ לְכַבֵּשׁ אֶת הָעֵי: ”

” _____

_____ מִתֵּר לָכֶם לְקַחַת מִהַשָּׁלָל: ”

” _____

3. יְהוֹשֻׁעַ עוֹדֵד אֶת הָעָם בְּדַרְכֵי שׁוֹנוֹת (פְּסוּקִים ז-יט).

הַעֲתִיקוּ אֶת הַפְּסוּקִים הַמְּתְאִימִים.

א. יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר לָעָם דְּבַרֵי עֵדוּד וְהִרְגָּעָה:

” _____ ”

ב. יהושע ישן עם חיליו:

” _____ ”

ג. יהושע הולך בראש גדוד החילים ונלחם עמם בקרב:

” _____ ”

4. אילת השואלת

אילת קראה שיהושע "לא השיב ידו אשר נטה בפידון עד אשר החרים את כל ישיבי העי".

אילת נזכרה במקרה דומה שקרה למושה (שמות פרק יז פסוקים ח-טז).

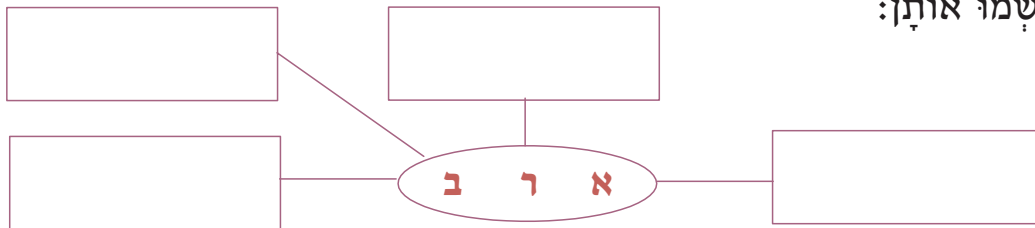
א. גזרו מדפי הגזירה את המשפטים.

ב. הדביקו אותם בטבלה שבעמוד 92.

5. ינאי הלשונאי

ינאי מצא בפרק מלים אחדות מן השורש א'ר'ב'.

א. רשמו אותן:

ב. מצאו במלון את פרוש המלה ארב.

ארב:

6. עבודה במפה שבעמוד 86.

הקיפו בצבע אדם את העי.

7. השלימו בטבלת הכבושים והנצחונות של יהושע שבעמוד 87 את העמודה

המתיחסת לכבוש העי.

פרק ט

הגבעונים כורתים ברית עם בני־ישראל

חן המדמין

1.

השמועות על התקדמות בני־ישראל ונצחונם הגיעו לאזני מלכי דרום כנען. חן דמין שהם התכנסו בדחיפות כדי לדון במצב. בדיון דנו המלכים בנושאים הבאים. השלימו (העזרו בפסוקים א – ב).

א. מידע על האויב הקרב:

מנהיגו:

אלהיו:

מטרתו:

כבושיו:

ב. יחסו של האויב:

לערים הכבושות:

לתושבים בערים:

לרכוש בערים:

ג. הצעות לפעולה נגד האויב (העזרו ברמזים):

(רמזים: מלחמה, כניעה, בריחה, כריתת ברית נגד האויב, כריתת ברית עם האויב...)

ד. ההחלטה שהתקבלה פה אחד:

חו דמיון שקרא דף מיומנו של גבעוני, אשר יצא במשלחת למחנה בני־ישראל
(העזרו בפסוקים ג – ו).
השלימו:

יומני היקר!

יצאתי עם המשלחת מהעיר _____ . פנינו מועדות למחנה
בני־ישראל, הנמצא ב _____ , לפגוש את מנהיגם
_____ .
מטרתנו _____

כדי להנצל מהשמדה נהגנו ב _____ והתחזינו למשלחת
שבאה מארץ _____ (אם יגלו בני־ישראל שאנו גרים
בארץ _____ , לא יסכימו לכרת עמנו _____).
כדי לשכנע אותם שבאנו מרחוק, לבשנו _____ ,
נעלנו _____ , על חמורינו העמסנו _____ ,
ולקחנו _____ צידה לדרך.

אני מקווה שמעשה הערמה שלנו יצליח.

3. בדבריהם הזכירו הגבעונים ארועים שקרו לבני־ישראל
(פסוקים ט-י). רשמו אותם.

א.

ב.

איֵלַת הַשׁוֹאֵלֶת

4.

איֵלַת שְׁאֵלָה: מדוע אין הגבעונים מזכירים בדבריהם גם את נס חציית הירדן
וכבוש יריחו והעי?
ענו לאֵלַת.

איֵלַת קְרָאָה בַּפְּרוּשִׁים, שְׁבַכּוֹנָה לֹא הִזְכִּירוּ הַגְּבַעוֹנִים אֶת הָאֲרוּעִים הָאֲחֵרוֹנִים
– נֶס חֲצִיַּת הַיַּרְדֵּן וְכַבּוּשׁ יְרִיחוֹ וְהָעִי. כִּךָ רָצוּ לְהוֹכִיחַ לִיהוֹשֻׁעַ שְׁאֲרָצָם כֹּה
רְחוּקָה, עַד כִּי הַשְּׂמוּעוֹת עַל הַהִתְרַחֲשִׁיּוֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת עָדִין לֹא הִגִּיעוּ אֵלֶיהָ. כִּךָ
יִשְׁמְעוּ דְבָרֵיהֶם מִשְׁכַּנְעִים יוֹתֵר.

5. השלימו (פסוקים יד – טו):

יהושע הסכים לכרת _____ עם הגבעונים.

הוא הבטיח להם שְׁ _____.

זקני ישראל _____ לגבעונים ולקחו מן _____

ואכלו עמם.

אֵילַת הַשׁוֹאֵלֶת

6.

"וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים מִצִּידָם..."

אֵילַת שׁוֹאֵלָה: לָשֵׁם מָה לָקְחוּ וְאָכְלוּ זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל מִצִּידַת מְשַׁלַּחַת הַגְּבְעוֹנִים?

עֲנוּ לְאֵילַת.

7. אַחֲרֵי שְׁלֹשָׁה יָמִים נִתְגַּלְתָּה הַתְּרַמִּית. שְׁעָרוֹ: פִּיֶּצֶד?

חזן המדמיון

8.

חזן ראה בדמיונו את בני ישראל מתאספים מול אהל נשיאי העדה, ומביעים את דעותיהם על תרמית הגבעונים. השלימו:

מהרתם לכרת ברית שלום עם הגבעונים, בלי לשאל את

חיבים לקיים את הברית, כי

מכיון שלא שאלתם את פי ה', אני חוששת ש

הגבעונים רמאים ושקרנים, ולכן צריך

הרי נצטוונו בתורה במפורש לא

עם עמי כנען.

9. זְקַנֵי הָעֵדָה הֶחְלִיטוּ: לֹא נוֹכַל לַהֲרוֹג אֶת הַגְּבֻעוֹנִים, כִּי

עֲנֹשִׁם יְהִיָּה:

10. עֲבוּדָה בַּמֶּפֶה שְׁבַע־מוֹד 86.

הִקִּיפוּ בְּצַבֵּעַ אָדָם אֶת עָרֵי הַגְּבֻעוֹנִים שֶׁנִּכְנְעוּ לַיהוֹשֻׁעַ לְלֹא מִלְחָמָה (פְּרָק ט
פְּסוּק יז).

עַל הַתַּנ"ךְ

טַעְמֵי הַמִּקְרָא

לפְּנֵיכֶם פְּסוּק יח מִפָּרָק ט.

"וְלֹא הַכּוֹס בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂאֵי הָעֵדָה בַּה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְנוּ כָּל־
הָעֵדָה עַל הַנְּשִׂאִים".

- א. סָמְנוּ בְּצַבֵּעַ כָּחַל אֶת הָאֲתֵנְחָתָא (הַעֲזֵרוּ בַּמִּדְעַ שְׁבַעֲמוֹד 8)
- ב. סָמְנוּ בְּצַבֵּעַ אָדָם אֶת סוּף הַפְּסוּק.
- ג. חֲלְקוּ אֶת הַפְּסוּק לְשֵׁנֵי חֲלָקִים עַל־פִּי טַעְמֵי הַמִּקְרָא.
- ד. קְרָאוּ בְּקוֹל אֶת הַפְּסוּק בְּהִתְאָם לְטַעְמֵי הַמִּקְרָא.

פָּרָק י

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מְנַצְּחִים אֶת מַלְכֵי דָרוֹם כְּנָעַן (פְּסוּקִים א-טו)

1. הַשְּׁלִימוּ:

מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַיִם חוֹשֵׁשׁ שֶׁ

מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַיִם הִחְלִיט לְכַרֵּת בְּרִית עִם

כְּדֵי

2. "וַיֹּאסְפוּ וַיַּעֲלוּ חֲמִשָּׁת מַלְכֵי הָאֲמֹרִי, מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַיִם, מֶלֶךְ־חֲבֹרוֹן, מֶלֶךְ־יֶרֶמוֹת,

מֶלֶךְ־לְכִישׁ, מֶלֶךְ־עַגְלוֹן... וַיַּחֲנוּ עַל־גְּבֻעוֹן וַיִּלְחַמוּ עָלֶיהָ" (פְּסוּק ה).

סָמְנוּ בַּמַּפָּה שְׁבַע־מֵאוֹת 86 בְּחֻצִים אֲדָמִים אֶת הַדֶּרֶךְ שֶׁעָשׂוּ חֲמִשָּׁת הַמְּלָכִים

לְגַבְעוֹן.

3. הַשְּׁלִיחַ הַגְּבֻעוֹנִי הִגִּיעַ בְּדַחֲפוֹת לְמַחְנֵה בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגָל וְאָמַר:

א. (הִעֲתִיקוּ אֶת הַפְּסוּק): " _____ "

"

ב. הִקִּיפוּ אֶת הַמְּלָכִים שֶׁמִּשְׁמַעוֹתֵן בְּקֶשֶׁת עֲזָרָה.

ג. הַמְּלָכִים הָרַבּוֹת שֶׁמִּשְׁמַעוֹתֵן בְּקֶשֶׁת עֲזָרָה בָּאוֹת לְהַדְגִּישׁ _____

4. "וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ מִן הַגִּלְגָל... וַיִּכּוּ מִכָּה־גְדוֹלָה בְּגַבְעוֹן" (פְּסוּקִים ז-י).

סָמְנוּ בַּמַּפָּה שְׁבַע־מֵאוֹת 86 בְּחֻץ כָּחֹל אֶת הַדֶּרֶךְ שֶׁעָשׂוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵהַגִּלְגָל

לְגַבְעוֹן.

5. כיצד מכנה הכתוב את העם היוצא עם יהושע למלחמה (פסוק ז)?

6. חן המדמיון

חן דמיון שהוא כתב צבאי, המדווח על ארועי הקרב בגבעון.
השלימו את המשפטים:

יצאנו מהמחנה אשר ב _____ והלכנו במשך כל _____ .
עם בקר הגענו לעיר _____ . מלכי ה _____ הפתעו
מאד לראותנו.
ה' גרם ל _____ במחנה האויב, והם התחילו _____ מפנינו.
רדפנו אחריהם דרך _____ . בעברם במעבר הצר, ה' השליך
עליהם _____ .

באבני הברד מתו יותר מאשר ב _____ .
לא הספקנו לחסל את כלם. חששנו שהם ימלטו אל
הערים הבצורות ויסתגרו בהן. אז קרא יהושע:
"שמש _____"
לתדהמתנו, השמש והירח נשמעו ליהושע.
היום ארך, והצלחנו להכות את האויב מכה גדולה. חזרנו בשלום
למחננו בגלגל.

7.

- א. סמנו במפה שבַעמוד 86 חצים אַדמים, המתארים את נתיב בריחתם של חמשת מלכי הדרום מגבעון דרך בית-חורון, עזקה עד מקדה.
- ב. סמנו במפה חצים כחלים, המתארים את נתיב רדיפתם של יהושע ובני-ישראל אחרי חמשת מלכי הדרום.

ינאי הלשונאי

8.

קריאתו של יהושע במלחמה נכתבה כשירה. העתיקו אותה בתוך המסגרת (פסוק יג).

_____	_____	וַיִּרַח	_____	_____	שָׁמַשׁ
_____	_____		_____	_____	
	_____	_____	_____	_____	

שירת יהושע כתובה בשורות קצרות, ויש בה חזרה על מלים ובטויים שמשמעותם דומה (תקבלת) וקצב.

שירת יהושע היתה כתובה ב"ספר הישר" – ספר שהכיל, כנראה, שירים וספורי גבורה עתיקים. הספר אבד ואינו נמצא ביידנו.

ענו:

- א. מי אמר את דברי השירה? _____
- ב. מתי נאמרו דברי השירה? _____
- ג. מי היה קהל המאזינים לשירה? _____

ד. באיזה ספר כתובים דברי השירה? _____

ה. חברו בקו את דברי השירה לפרושים.

● "שמש בגבעון דום"	● עד שבני-ישראל יסימו את מלחמתם באויבים.
● "וירח בעמק אילון"	● השמש נעצרה מלכת.
● "וידם השמש"	● יהושע צוה על השמש לעצר את מהלכה בשמים.
● "וירח עמד"	● הירח עמד במקומו.
● "עד יקם גוי איביו"	● יהושע צוה על הירח להשאר במקומו מעל עמק אילון.

ו. השלימו:

בקריאתו מצוה יהושע על _____

כדי ש _____

- ז. "שמש בגבעון דום" וידם השמש
וירח בעמק אילון וירח עמד
עד יקם גוי אויביו

הקיפו במעגל אדם את גרמי השמים המזכרים בשירה. ■

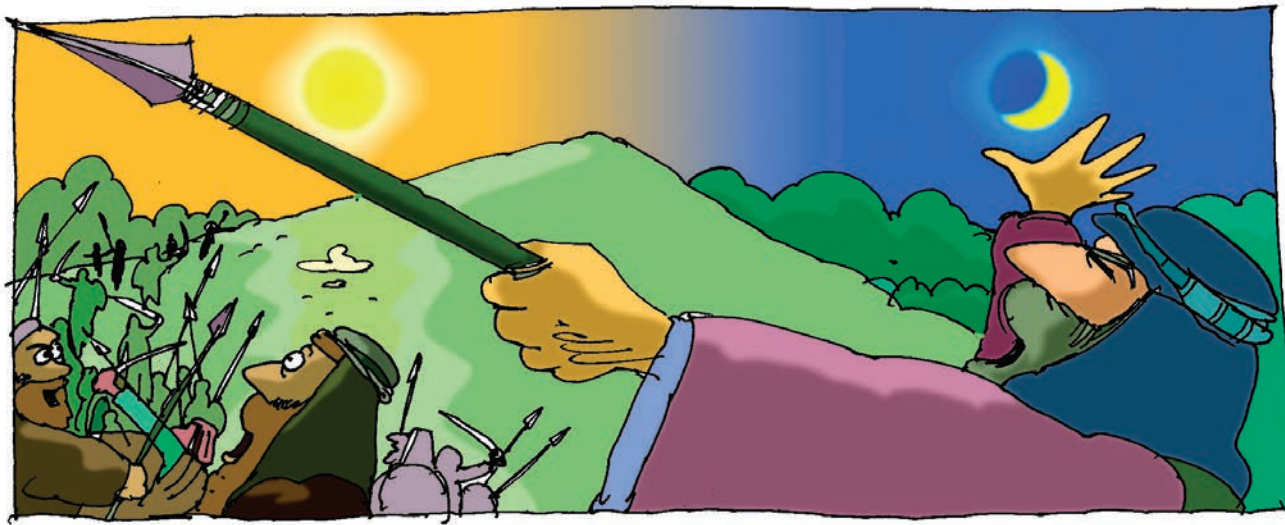
הקיפו במעגל כחל את שמות המקומות המזכרים בשירה. ■

הקיפו במעגל ירק את הפעלים שמשמעותם דומה. ■

בשירה שני טורים שמשמעותם דומה, והם יוצרים תקבלת נרדפת.

ח. בשירה שני חלקים. בחלק הראשון מצוה יהושע על גרמי השמים לעצור את מהלכם בשמים. בחלק השני מציתים גרמי השמים ליהושע. מתחו קו שיבדיל בין שני חלקי השירה.

ט. מה היה המפלא והמיחד בנס שקרה ליהושע (פסוק יד)?

עמק אילון

חנן קרא באנציקלופדיה שעמק אילון נקרא על-שם נחל אילון הזרם בו.

תחלתו של הנחל בהרי יהודה, והוא נשפך לירקון באזור תל-אביב. עמק אילון נוצר כתוצאה מהתרחבות אפיק הנחל לרגלי הרי יהודה. בעמק אילון עברו דרכים, שקשרו את השפלה לירושלים. אחת הדרכים העתיקות היא מעלה בית-חורון. דרך זו הייתה צרה ותלויה, והיא עברה בערוץ הנחל ומדרון ההר.

בעמק אילון נלחם יהושע במלכי הדרום. בעמק אילון נלחמו בגבורה המכבים ביונים.

בעמק אילון נערכו גם הקרבות הקשים לפריצת הדרך לירושלים במלחמת השחרור.

ענו:

במהלך ההיסטוריה של ארץ-ישראל נערכו בעמק אילון מלחמות רבות.

שערו: מדוע?

10. עבודה במפה שבועמוד 86.

הקיפו בצבע אדם את שמות הערים שנכבשו במלחמה זו (פסוק ה).

11. השלימו בטבלת הכבושים והנצחונות של יהושע שבועמוד 87 את

העמודה המתיחסת למלחמה במלכי הדרום.

נתיבי אילון

באזור המערבי של נחל אילון, בתל-אביב ובסביבותיה, נסלל כביש
מהיר הנקרא נתיבי אילון, הוא כביש מספר 20.

פְּרָק יא

סכום הכבושים בתקופת יהושע
(פסוקים טז-כג)

חֲנַן הַסֵּקֶרֶן

1.

אזורים גיאוגרפיים בארץ-ישראל

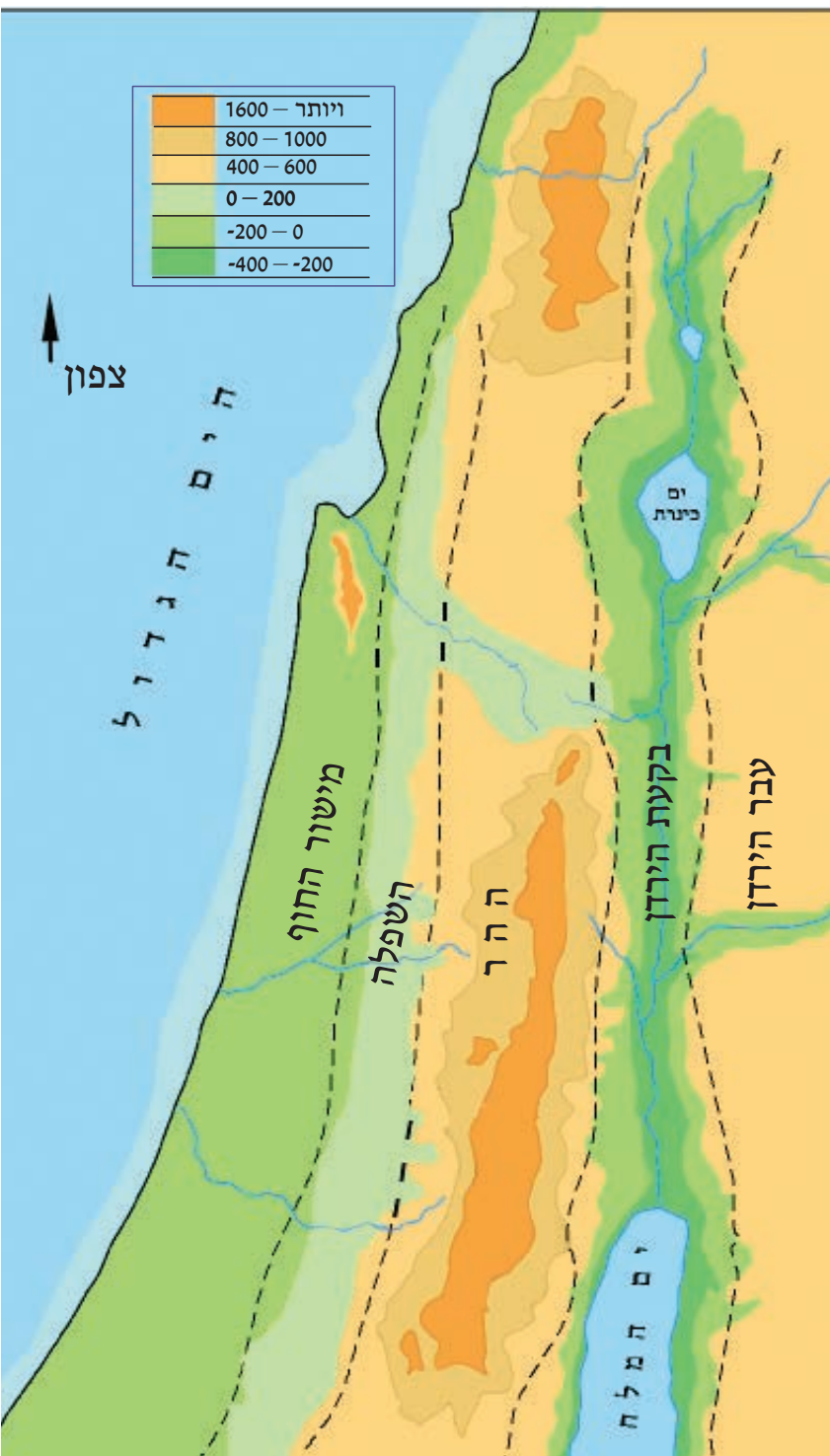
חֲנַן קָרָא בְּאַנְצִיקְלוֹפֵדְיָה שְׁאַרְץ־
יִשְׂרָאֵל נַחֲלֶקֶת מִבְּחִינָה
גֵיאוגֵרפִית לְאַרְבַּע רְצוּעוֹת אַרְךְ
מִמְּעַרְב לְמִזְרָח:

מישור החוף:

אזור שטוח יחסית, המשתרע
לאורך הים התיכון.
השפלה: אזור של גבעות,
המשתרע בין מישור החוף לְהַר־
הָהָר: שְׂרֵשֶׁרֶת הָרִים גְבוּהִים: הָרֵי
הַגְּלִיל, הָרֵי הַשּׁוֹמְרוֹן, הָרֵי יְהוּדָה
וְהָרֵי הַנֶּגֶב.

בקעת הירדן:

אזור נמוך, בו זורם נהר הירדן
בין הפנתת לים המלח.

א. צבעו במפה את האזורים שנכבשו בתקופת יהושע. העזרו בפסוקים טז-יז.

ב. אילו אזורים בארץ-ישראל לא נכבשו בתקופת יהושע? _____

ג. באיזה אזור גיאוגרפי של ארץ-ישראל אתם גרים? _____

ד. תוכלו לאסוף מידע נוסף על האזורים הגיאוגרפיים בארץ-ישראל במקורות נוספים: אנציקלופדיות, אינטרנט.

2. כמה זמן נמשכו מלחמות הכבושים? _____

3. אילו ערים נכנעו ליהושע ולבני-ישראל ללא מלחמה? _____

4. מדוע חזק אלהים את לב עמי פנען לצאת למלחמה בבני-ישראל? _____

5. יהושע השמיד את הענקים מכל אזור ההר. ענקים נשארו רק בערים: _____, _____ ו _____.

הכבושים בתקופת יהושע

הַכְּבוֹשִׁים וְהַנִּצְחוֹנוֹת שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ

מַלְכֵי הַדְּרוֹם	הָעַי	יְרִיחוֹ	
_____	_____	_____	מֵהֵיכָן יֵצְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה?
_____ _____	_____ _____	_____ _____	בְּאֵילוֹ תַכְסִּיסִים הִשְׁתַּמְּשׁוּ בַּמִּלְחָמָה? (רְמָזִים: הַפְתָּעָה, מֵאָרֶב, רְדִיפָה, מְצוֹר...)
_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	מָה הָיָה מֵהַלֶּךְ הַמִּלְחָמָה? וּמָה הָיוּ הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל?
_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	מָה הָיוּ תוֹצְאוֹת הַמִּלְחָמָה? (רְמָזִים: נִצְחוֹן, כְּשָׁלוֹן, לְקִיחַת שָׁלָל, כְּבוֹשׁ עָרִים, חֶסוֹל הָאוֹיֵב...)

הַתְּבוֹנְנוּ בְּטִבְלָה וְהִשְׁלִימוּ:

לְכָל הַמִּלְחָמוֹת יֵצֵא יְהוֹשֻׁעַ מֵהַמַּחֲנֶה שֶׁהָיָה בְּ _____ . בְּכָל הַמִּלְחָמוֹת הִשְׁתַּמְּשׁ יְהוֹשֻׁעַ בְּתַכְסִּיס הַ _____ .
יְהוֹשֻׁעַ הִצְלִיחַ לְ _____ אֶת הָאוֹיֵבִים בְּעֶזְרַת אֱלֹהִים.

6. אַחֲרֵי כַּבוּשׁ הָאָרֶץ חֶלֶק יְהוֹשֻׁעַ נְחָלוֹת לַשְּׁבֵטִים.

“וְהָאָרֶץ שְׁקֵטָה מִמִּלְחָמָה”

א. הֶעֱתִיקוּ אֶת הַפְּסוּקָה לַמְּסַגֶּרֶת.

ב. חֲשְׁבוּ: אֵילוֹ רְעִיוֹנוֹת מִבֵּטָא פְּסוּקָה זֶה?

ג. הַבִּיעוּ אוֹתָם בְּצִיּוֹר וּבְצַבֵּעַ.

פֶּרֶק יָד

יְהוֹשֻׁעַ מַחֲלֵק אֶת הָאָרֶץ לַנְּחֻלֹת לַשַּׁבָּטִים
(פְּסוּקִים א-ה)

1. אֵילַת הַשׁוֹאֵלֶת

כִּי־צַד חֵלֶק יְהוֹשֻׁעַ אֶת הַנְּחֻלֹת לַשַּׁבָּטִים?
אֵילַת קִרְאָה בְּסֵפֶר בְּמִדְבָּר, פֶּרֶק כּו פְּסוּקִים נד-נו:
"לְרַב תְּרַבָּה נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תִּמְעִיט נַחֲלָתוֹ... עַל-פִּי הַגּוֹרֵל תַּחֲלֵק נַחֲלָתוֹ."
כִּי־צַד הַפֶּל הַגּוֹרֵל?

אֵילַת קִרְאָה בְּאֲגוּדוֹת חֲז"ל:

אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עָמַד מוֹל יְהוֹשֻׁעַ וְהָעָם, לְבוּשׁ בְּבִגְדֵי הַכֹּהֵנָה, וּבְהֵם
הָאוֹרִים וְהַתְּמִים. לְפָנָי אֶלְעָזָר עָמְדוּ שְׁתֵּי תַבּוֹת. בְּאַחַת הָיוּ שְׁמוֹת הַשַּׁבָּטִים,
וּבַשֵּׁנִיָּה – שְׁמוֹת אֲזוּרֵי הָאָרֶץ.
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ כִּוְנָה אֶת אֶלְעָזָר, וּמֵהַתְּבָה הִרְאִישׁוֹנָה עָלָה בְּיָדוֹ שְׁמוֹ שֶׁל שַׁבָּט
זְבוּלוֹן, וּמֵהַתְּבָה הַשֵּׁנִיָּה עָלָה בְּיָדוֹ אֲזוּר עֵכוֹ.
תַּחּוּם עֵכוֹ נִקְבַּע כְּנַחֲלָתוֹ שֶׁל שַׁבָּט זְבוּלוֹן. טָרַף (עֲרִיב) הַכֹּהֵן אֶת הַתְּבוֹת
וְשׁוּב כִּוְנָה אוֹתוֹ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּמִתְּבַת הַשְּׁמוֹת עָלָה בְּיָדוֹ שְׁמוֹ שֶׁל שַׁבָּט
נַפְתָּלִי, וּמֵהַתְּבָה הַשֵּׁנִיָּה עָלָה בְּיָדוֹ תַּחּוּם גְּנוּסֶר. וְכֵן עָלוּ בַּגּוֹרֵל נַחֲלוֹת כָּל
הַשַּׁבָּטִים.

הַשְּׁלִימוּ:

חֲלֵקֶת הָאָרֶץ לַנְּחֻלֹת בַּגּוֹרֵל מְנַעַה

2. אילו שבטים התנחלו בעבר־היִרְדן?

_____ , _____ , _____

3. אילו שבטים התנחלו בכנען?

_____ , _____ , _____

_____ , _____ , _____

_____ , _____ , _____

4. איזה שבט לא קבל נחלה?

5. רונית המשפטינית

5.

רונית שאלה: מדוע לא קבל שבט לוי נחלה כשאר השבטים?

שבט לוי

הלויים היו מורי תורה לעם. כדי למלא תפקיד זה ולהפיץ את התורה גם במקומות המרחקים, הם היו חייבים להתישב בכל שבט ושפט.

כל שבט הקציב ערים ומגרשים ללויים, ובהם ישבו ועסקו בהדרכת בני־ישראל (במדבר פרק לה פסוקים א-ח).

א. היכן התיישבו בני שבט לוי?

ב. מה היה תפקידם של בני שבט לוי?

פָּרֵק כַּד

מות יְהוֹשֻׁעַ (פְּסוּקִים כח-לג)

1. בְּאֵיזָה תֵּאָר זְכָה יְהוֹשֻׁעַ לִפְנֵי מוֹתוֹ (פְּסוּק כט)?

אֵילַת הַשּׁוֹאֵלֶת

2.

אֵילַת גְּלָתָהּ, שְׁלֹמֶשֶׁה וְלִיהוֹשֻׁעַ נִתְּן כְּנֹוֹי זֶהָ.

א. גָּזְרוּ מִדְּפֵי הַגְּזִירָה אֶת הַמְּשֻׁפְּטִים.

ב. הִדְגִּישׁוּ בַּמְּשֻׁפְּטִים אֶת הַכְּנֹוֹי הַמְּשֻׁפְּטִי.

ג. הִדְבִּיקוּ אֶת הַמְּשֻׁפְּטִים בַּמְּקוֹם הַמְּתֵאֵיִם בְּטַבָּלָה שֶׁבַע־מֵאוֹת 92.

הַר גְּרִיזִים וְהַעִיר שְׁכֵם לְרַגְלָיו.

יהושע הוא יורשו של משה וממשיך דרכו.
האירועים שקרו למשה קרו גם ליהושע – אך בהקף קטן יותר.

יהושע	משה	
		שליחת המרגלים
		הנס
		התגלות אלהים
		עזרה במלחמה
		הפנוי

3. ינאי הלשונאי

ינאי קרא את הבטוי של חז"ל: "פני משה בפני חמה, ופני יהושע בפני לבנה".

השלימו:

- בבטוי של חז"ל משול משה ל _____ , ויהושע משול ל _____ .
- שני המנהיגים משולים למאורות, אך שונים ב _____ .

חן דמיון שבחפירות ארכיאולוגיות נמצאה הצואה שכתב יהושע.
השלימו את הצואה:

צואה

אני, _____ בן _____ שנים

משבט _____, מודה לאלהים שעזר לי לבצע את המשימות
שהטלו עלי.

העברתי את העם את נהר ה _____, כבשתי שטחים וערים רבות
בארץ כנען, כמו _____, _____ ו _____.

שנים וחצי השבטים התנחלו בעבר הירדן ה _____
את שאר השבטים הנחלתי בעבר הירדן ה _____
אני מצרף בזאת את מפת נחלות השבטים.

כל שבט קבל נחלה על-פי _____.

אמנם לא מניתי מנהיג שיחליף אותי, אך השבעתי את בני ישראל
שישמרו על _____.

אני מברך את בני ישראל שיאהבו את ארצם, ישמרו עליה ויחיו בה לעד.

יהושע בן-נון

5. בפרק מספר על קבורתם של שלשה אנשים חשובים. השלימו:

_____ נקבר ב _____

_____ נקבר ב _____

_____ נקבר ב _____

מַפֵּת נְחֻלוֹת הַשְּׁבֵטִים בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל

6. בספרים שמות, ויקרא, במדבר, דברים ויהושע למדתם על ארבע תקופות

בחיי עם ישראל.

בתקופות אלה חלו שנויים בחיי העם.

השלימו בטבלה (העזרו במחסן).

תקופת ההתנחלות וההשתרשות בארץ-ישראל	תקופת הכבושים בארץ-ישראל	תקופת הנדודים במדבר	תקופת העבדות במצרים	
				המנהיג
				הארועים והנסים המיחסים לתקופה
				העסוק והמעמד של בני-ישראל
				היחס של בני- ישראל לאלהים

מחסן:

משה, יהושע, הזקנים.

עשר המכות, יציאת מצרים, נס חצית ים-סוף, מתן תורה, נס חצית נהר הירדן, כבוש
אזורים בכנען, מן ושלן, מים מן הסלע, חלקת הארץ לנחלות, התנחלות והתישבות,
עבדים, נודים, לוחמים, מתנחלים,
האמינו באלהים.

7.

”וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־ה' כָּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הָאָרִיכוּ
יָמִים אַחֲרַי יְהוֹשֻׁעַ וְאֲשֶׁר יָדְעוּ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל” (פְּסוּק
ל.א).

מָה, לְדַעְתְּכֶם, יִקְרָה לָעַם לְאַחַר מוֹתָם שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ וְהַזְּקֵנִים?
רְשְׁמוּ אֶת הַשְּׁעֵרוֹתֵיכֶם לְנוֹשְׂאִים הַבָּאִים:

הַמְּנַהֵיג:

הָאֲמוּנָה בַּה':

הַיְחָסִים בֵּין הַשְּׁבֻטִים:

הַיְחָסִים עִם עַמֵּי כְּנָעַן:

הַכִּלְכֵּלָה וְהַפְּרִנְסָה:

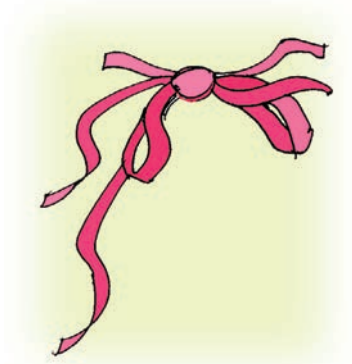
סְכוּם סֵפֶר יְהוֹשֻׁעַ

L

1. חן המדמיון

חן דמיון שבני ישראל אספו בסמוך למשכן מצגים הקשורים למאֲרעות שקרו להם בתקופת יהושע. ליד כל מצג הנח שלט, המספר על המאֲרע.

- א. גזרו מדפי הגזירה את שמות המצגים והדביקו אותם במקום המתאים.
- ב. השלימו את הכתוב בשלטים.

L

[]

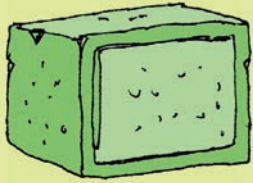
[]

[]

[]

2. מעשי הנסים הנזכרים בספר יהושע הלהיבו את דמיונם של הצירים
המפרסמים דרך ודורה.
כתבו בקצרה על הנס ליד כל תמונה.

חצית הירדן - דורה

התגלות המלאך - דִּירָר

נְפִילַת חוֹמַת יְרִיחוֹ - דִּירָר

אבני הפרד - דורה

שָׁמַשׁ בְּגִבְעוֹן דָּוָם - דֹּרָה

הַנְּסִים שְׁעָשָׂה אֱלֹהִים בְּתַקּוּפַת יְהוֹשֻׁעַ מוֹכִיחִים שְׁ

הַנְּסִים שְׁעָשָׂה אֱלֹהִים מִלְּמַדִּים עַל הַשְּׂגָחַת אֱלֹהִים וְעַל הַגְּשָׁמַת
הַבְּטָחְתוֹ לְאֲבוֹת - לְתַת לָהֶם וּלְזָרְעָם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן.

3. מעשיו של יהושע מלמדים על תכונותיו.
 חברו בקו כל מעשה אל התכונה המתאימה.

תכונות	מעשים
מקיים הבטחות.	כבש ערים בכנען והכניע אויבים בתכסיסים שונים.
משמש דגמה ומעודד את לוחמיו.	העניש את עכן על שמעל בחרם.
מנהיג צבאי אמיץ ובעל תכסיסים.	קים את ההבטחה לרחב, ובא לעזרת הגבעונים (כפי שהתחייב בבטית שפרת עמם).
נאמן לאלהים.	לפני היציאה למלחמה בעי ישן יהושע בקרב לוחמיו, עודד אותם ויצא בראשם למלחמה.
תקיף נגד עבריינים.	בצע את הוראות אלהים בכבוש הארץ וההתנחלות בה.

העם כלו קבל את יהושע כמנהיגו.
 העם האמין בו והלך אחריו.

לבחירתכם הצעות נוספות לפעילות סכום לספר יהושע
(עבודה בקבוצה)

1. ספר הזכרונות של יהושע

- א. בחרו ארועים מחיי יהושע.
- ב. כתבו עליהם מנקודות מבטו של יהושע.
- ג. ערכו את הארועים בסדר הנכון.
- ד. הכינו כריכה נאה לספר.
- ה. תנו שם לספר.

2. משחקים

- א. משחק מסלול.
- ב. משחק קלפים.
- ג. דומינו שאלה ותשובה.
- ד. משחקי מפה.

3. חידונים ותשבצים

- א. חידות מי אני?
- ב. חידות מי אמר למי?
- ג. חידות באיזה מקום?
- ד. חידות בטוים וההקשר שבו נאמרו.
- ה. פרושי מלים.
- ו. חידות בציורים.

4. תַּעְרוּכַת צִיּוּרִים

- א. בַּחֲרוּ אַרְוַע מִסְפָּר יְהוֹשֻׁעַ.
- ב. צִירוּ אֶת הָאֲרוֹעַ (חֲשְׂבוּ עַל הַבְּעוֹת הַפְּנִים שֶׁל הַדְּמִיּוֹת וְעַל הַרְקַע הַמְתָּאִים).
- ג. תָּנוּ שֵׁם לַתְּמוּנָה.
- ד. הַכִּינוּ מִסְגֶּרֶת נְאֻה לַתְּמוּנָה.

5. הַמְחָזָה

- א. בַּחֲרוּ אַרְוַע מִסְפָּר יְהוֹשֻׁעַ.
- ב. חֲלְקוּ אֶת הָאֲרוֹעַ לַתְּמוּנוֹת.
- ג. חֲלְקוּ בִּינֵיכֶם אֶת הַתְּפִקִּידִים.
- ד. רְשְׁמוּ מָה אוֹמֶרֶת כָּל דְּמוֹת; חֲשְׂבוּ כִּיצַד לְהַבִּיעַ אֶת רִגְשׁוֹתֶיהָ בַּתְּנוּעוֹת גּוֹף וּבַהַבְּעוֹת פְּנִים.
- ה. הִשְׁתַּמְשׂוּ בַּעֲזָרִים, כְּגוֹן: תְּפֹאוֹרָה, מוֹסִיקָה וְתַלְבוּשׁוֹת, כְּדֵי לִיצֵר אֲוִירָה מִתְאִימָה.

6. מִהֲדוֹרֵת חֲדָשׁוֹת בְּרָדִיו אוּ בַּטְלוֹיִזְיָה

בַּחֲרוּ בְּאַרְוַע מִסְפָּר יְהוֹשֻׁעַ, דְּוָחוּ עָלָיו בְּשִׁדּוּר חֵי מְזִירַת הַהִתְרַחֲשׁוֹת, עֲרָכוּ רְאִיוֹנוֹת עִם אֲנָשִׁים הַקְּשׁוּרִים לְאֲרוֹעַ, וְהוֹסִיפוּ תְּצַלּוּמִים (צִיּוּרִים) מִמְּקוֹם הַהִתְרַחֲשׁוֹת.

7. תּוֹכְלוּ לְהוֹסִיף רְעִיוֹנוֹת לַפְּעִילִיּוֹת נוֹסְפוֹת מִפְּרִי דְּמִיוֹנְכֶם.

דפי גזירה

לעמודים 9 – 10

פרק א "ויהי אחרי מות משה עבד ה'" (פסוק א)

<p>"ויאמר משה אל־יהושע: בחר־לנו אנשים וצא הלחם בעמלק... ויעש יהושע כאשר אמר־לו משה להלחם בעמלק... ומשה, אהרן וחור עלו ראש הגבעה. והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, וכאשר יניח ידו וגבר עמלק." (שמות פרק יז פסוקים ט – יא)</p>	<p>"וישלח אתם משה (את המרגלים, ויהושע ביניהם) לתור את־ארץ כנען ויאמר אל־הם: עלו זה בנגב, ועליתם את־ההר. וראיתם את־הארץ מה־הוא... ויבאו עד־נחל אשכול, ויקרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישאֶהו במוט בשנים..." (במדבר פרק יג פסוקים יז – כג)</p>
--	---

<p>"ויקח את־יהושע ועמדהו לפני אלעזר הכהן ולפני כל־העדה. ויסמך את־ידיו עליו ויצוהו כאשר דבר ה' ביד־משה." (במדבר פרק כז פסוקים כב – כג)</p>	<p>"ויאמר ה' אל־משה: עלה אלי ההרה והיה־שם ואתנה לך את־לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם. ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל־הר האלהים." (שמות פרק כד פסוקים יב – יג)</p>
---	--

לעמוד 17

פרק א: ה' ממנה את יהושע למנהיג (פסוקים א – ט)

<p>"אל־תסור ממנו זמין ושמאול."</p>	<p>"לשמור לעשות ככל־התורה אשר צוך משה עבדי."</p>
<p>"תשכיל בכל אשר תלך."</p>	<p>"לא־ימוש ספר התורה הזו מפיד."</p>
<p>"תשמר לעשות ככל־הכתוב בו."</p>	<p>"והגית בו יומם ולילה."</p>
	<p>"תצליח את־דרכיך ואז תשכיל."</p>

L

פָּרָק ב
שְׁנֵי הַמְּרַגְלִים בִּירִיחוֹ

לַעֲמוּד 22

רָחַב מִסְפָּרַת לְשׁוֹמְרֵי הַמֶּלֶךְ
שֶׁהַמְּרַגְלִים יֵצְאוּ מִן הָעִיר.

רָחַב מַחְבִּיאָה אֶת הַמְּרַגְלִים
עַל גַּג בֵּיתָהּ, תַּחַת עַנְפֵי הַפְּשָׁתִים.

רָחַב מְבַרֶּיחָה אֶת הַמְּרַגְלִים
מִבְּעַד לַחֲלוֹנָה.

רָחַב מְבַקֶּשֶׁת מֵהַמְּרַגְלִים שֶׁיֵּצְאוּ
אוֹתָהּ וְאֶת מִשְׁפַּחְתָּהּ.

הַמְּרַגְלִים שְׂבִים לִיהוֹשֻׁעַ
וּמְסַפְּרִים עַל מַצְאֵיהֶם.

יְהוֹשֻׁעַ שׁוֹלַח שְׁנֵי מְרַגְלִים לְרַגֵּל אֶת
יְרִיחוֹ וְסָבִיבוֹתֶיהָ.

דְּבַק

דְּבַק

דְּבַק

דְּבַק

L

לְעִמּוּד 22

דבק

דבק

שֵׁם הַסֵּרֵט:

הַמְשֵׁתֵתִים:

דבק

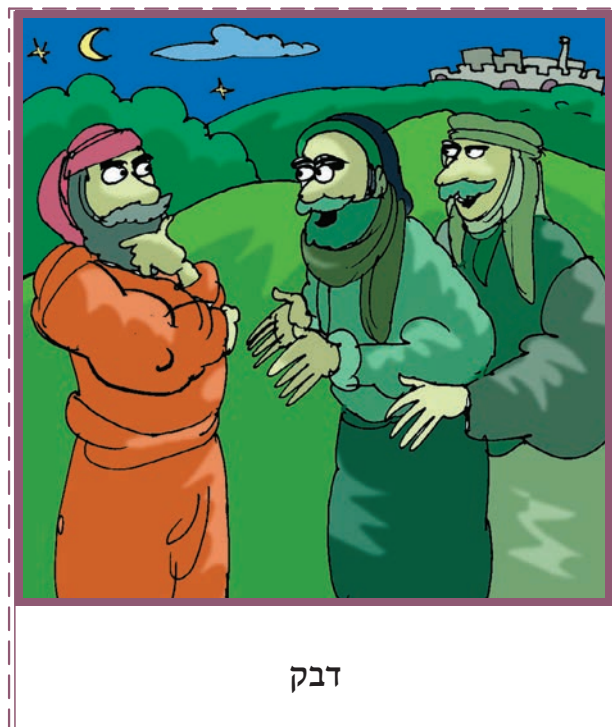
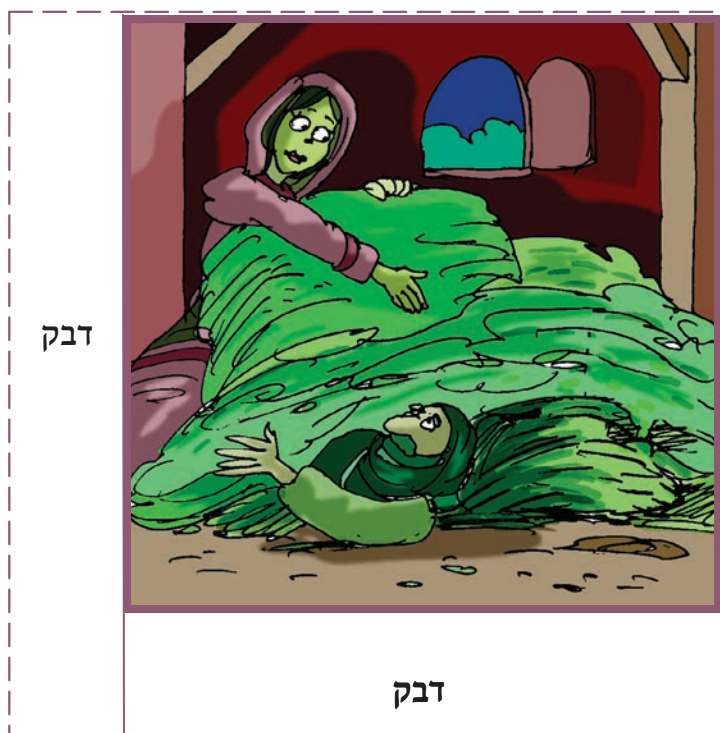

דבק

דבק

L

לְעִמּוּד 22

L

לעמוד 32

שלח שְׁנֵי מְרַגְלִים לְתוֹר אֶת
יְרִיחוֹ.

שלח שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מְרַגְלִים
לְתוֹר אֶת כְּנַעַן.

פָּרֶק ג

בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל חוֹצִים אֶת נְהַר הַיַּרְדֵּן

לעמוד 39, שאלה 5 סעיף א

"וַיָּבֹאוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם
בַּיַּבֵּשָׁה".

"וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ עַל-הַיָּם".

"וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיַּמִּינָם
וּמִשְׂמָאלָם".

"וַיִּרְגְּלֵי הַכְּהֻנִּים נִשְׂאֵי הָאָרוֹן
נִטְבְּלוּ בַקֶּצֶה הַמַּיִם".

"וְכָל-יִשְׂרָאֵל עֹבְרִים בְּחַרְבָּה...
אֶת-הַיַּרְדֵּן".

"וַיַּעֲמְדוּ הַמַּיִם הַיַּרְדִּים מִלְּמַעְלָה
קִמּוֹ נִדְ-אֶחָד".

לעמוד 39, שאלה 5 סעיף ב

גַּס כְּרִיתַת יַם-סוּף

גַּס כְּרִיתַת הַיַּרְדֵּן

L

פָּרָק ה'
מֵלֶאֶךְ ה' נִגְלָה לִיהוֹשֻׁעַ

לְעִמּוּד 46

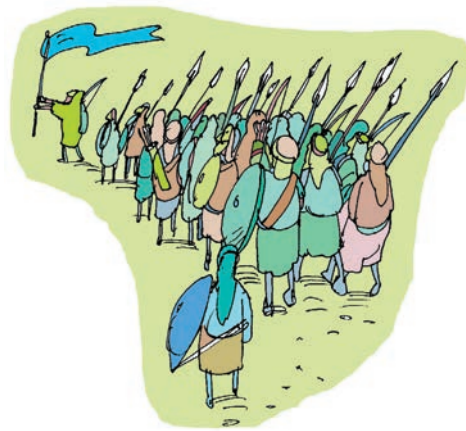
הַתְּגִלוֹת ה' בְּסֵנָה הַבּוֹעֵר
 וְאֵינָנו אֹכְלִים.

הַתְּגִלוֹת שֶׁר צָבָא ה'.

לְעִמּוּד 52

פָּרָק ו'
כְּבוֹשׁ יְרִיחוֹ

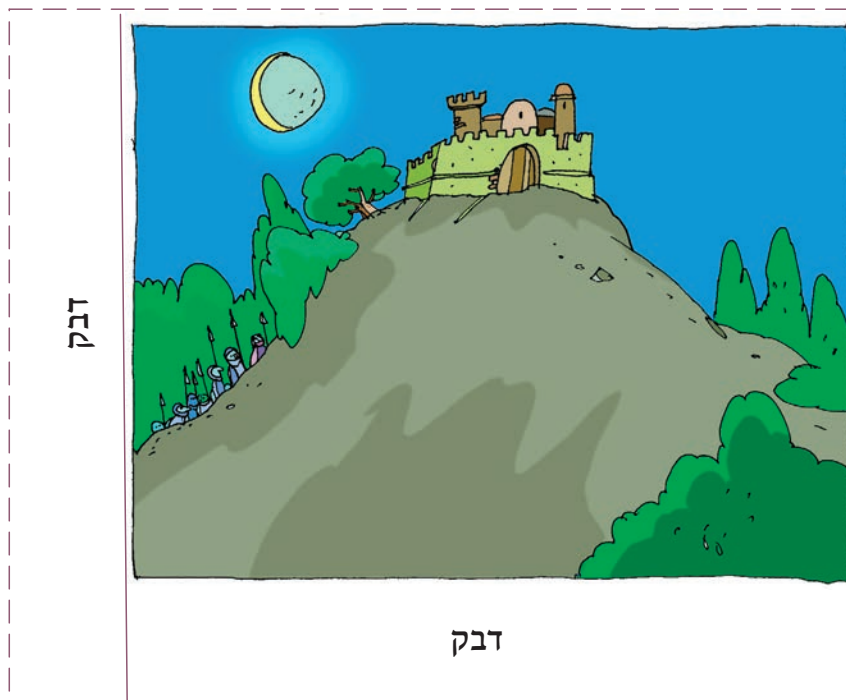
מַחֲנֵה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּדַרְכּוֹ מֵהַגִּלְגָּל לִירִיחוֹ

L

פרק ח
הנצחון על העי

לעמוד 68

דבק

שם הסרט: _____

המשתתפים: _____

חיל המארב אורב בלילה מאחורי העי מצד מערב.

יהושע והעם הולכים בעמק שלרגלי העי.

תושבי העי ומלכם יוצאים מהעיר לרדף אחרי בני ישראל, ומשאירים את העיר פתוחה.

יהושע נוטה את כידונו. חיל המארב נכנס לעי ושורף אותה.

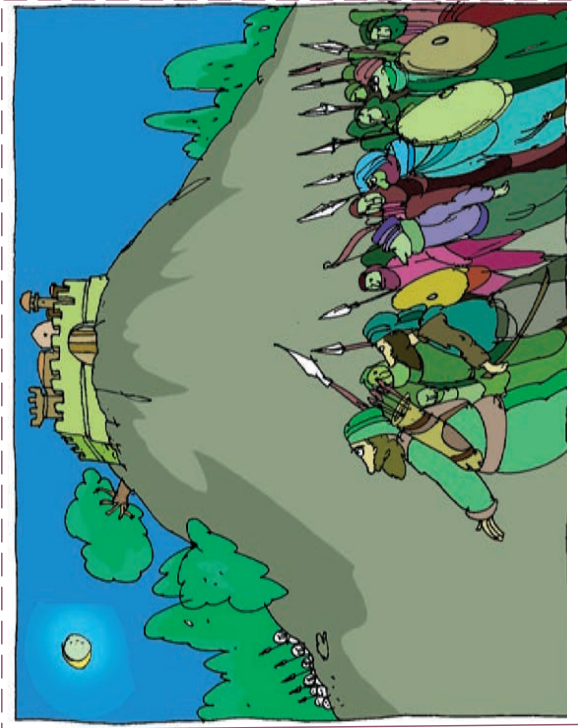
אנשי העי נלקדים בין מחנה יהושע לבין חיל האורב.

L

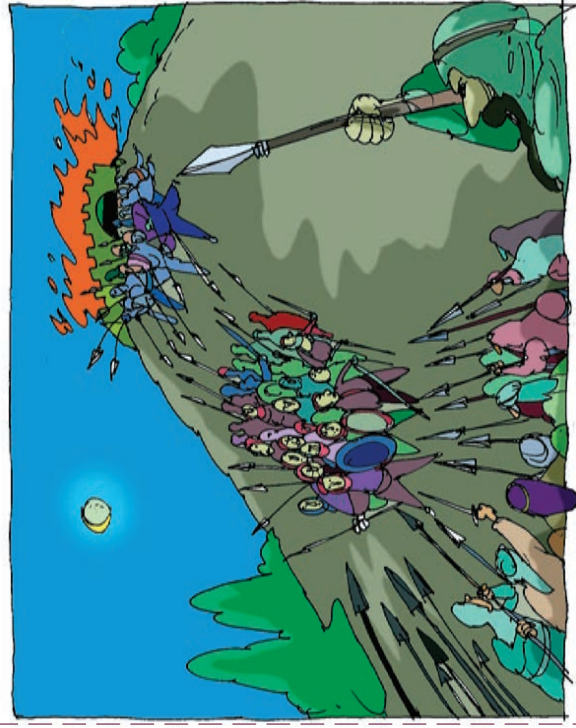
דבק

דבק

דבק

דבק

דבק

דבק

דבק

L

לְעִמּוּד 69

הָרִים אֶת כִּידוֹנוֹ, וְלֹא הוֹרִידוּ
עַד הַנִּצָּחוֹן עַל הָעֵי.

הָרִים יָדָיו בְּזִמְנֵי הַמִּלְחָמָה
בְּעַמְלָק, וְלֹא הוֹרִידוּ עַד הַנִּצָּחוֹן.

פָּרָק כֹּד מוֹת יְהוֹשֻׁעַ

לְעִמּוּד 91

”וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בְּיָנוֹן עֶבֶד ה’...”

(”יְהוֹשֻׁעַ פָּרָק כֹּד פְּסוּק כֹּט)

”וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת
מֹשֶׁה עֶבֶד ה’...”

(”יְהוֹשֻׁעַ פָּרָק א פְּסוּק א)

סְכוּם סֵפֶר יְהוֹשֻׁעַ

לְעִמּוּד 97 – 98

L

L

L